

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРОЕКТУВАННЯ МІСТ «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М. БІЛОКОНЯ”

EN ISO 9001:2008 Реєстраційний номер: 12 100 45785/01 TMS

Державні ліцензії: топографо-геодезичні роботи Серія АВ №547484 від 03.08.2010); проведення робіт із землеустрою (Серія АГ №583330); пожежна сигналізація та інші (Серія АГ №595095 від 20.05.2101)

арх. №92584

прим. №

М. УЖГОРОД

**«Продовження виконання (завершення) робіт із розроблення
проєкту містобудівної документації
«Внесення змін до генерального плану м. Ужгород
(у частині актуалізації вихідних даних та проєктних рішень)»**

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Замовник:	Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради
Договір:	від 17.03.2023 №1274-01-2023

Директор	_____	Іван Шпилевський
Керівник проєкту, начальник архітектурно-планувальної майстерні №1	_____	Олена Малишева
Головний архітектор проєкту	_____	Тамара Шидловська
Головний інженер проєкту	_____	Людмила Безкоровайна
Головний економіст проєкту	_____	В'ячеслав Сухина
В.о. начальника АПУ, начальник відділу НМЗМП	_____	Анатолій Економов

Київ 2023

Містобудівна документація «Продовження виконання (завершення) робіт із розроблення проекту містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (у частині актуалізації вихідних даних та проектних рішень)» розроблена в архітектурно-планувальній майстерні №1 (начальник Олена Малишева) разом із спеціалістами інженерно-планувального відділу (начальник Олег Головань) авторським колективом:

<i>Посада</i>	<i>П.І.Б.</i>	<i>Підпис</i>
<u>Архітектурно-планувальна частина</u>		
Головний архітектор проектів, відповідальний виконавець	Тамара Шидловська	-----
Керівник групи	Тетяна Любак	-----
<u>Техніко-економічна частина</u>		
Головний економіст проекту	В'ячеслав Сухина	-----
Старший науковий співробітник, к.е.н.	Віталій Царьов	-----
<u>Охорона навколишнього природного середовища (в обов'язі Звіту про Стратегічну екологічну оцінку)</u>		
Головний інженер	Володимир Муха	-----
Головний фахівець	Наталія Сугак	-----
<u>Водопостачання, водовідведення, санітарне очищення</u>		
Головний інженер	Елла Тимчук	-----
<u>Енергопостачання (електропостачання, теплопостачання, газопостачання)</u>		
Головний фахівець	Олексій Срібний	-----
<u>Гідротехнічні заходи, дощова каналізація</u>		
Головний інженер проекту	Людмила Безкоровайна	-----
Керівник групи	Ольга Геращенко	-----

Розділ «транспортна інфраструктура» розробив фіхівець з транспорту Олександр Чубенко.

Прогноз чисельності та статевовікової структури населення міста виконаний фахівцями інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної Академії наук України:

Зав. відділом міграційних досліджень, к.е.н.	Олексій Позняк
Головний економіст сектору міграційних досліджень	Ганна Швидка
С.н.с. відділу демографічного прогнозування, к.е.н.	Павло Шевчук

Координаційно-адміністративну допомогу в роботі над проектом провадили начальник управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради Олег Боршовський, начальник відділу дизайну управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради Олена Стричак.

СКЛАД ПРОЕКТУ

Назва матеріалів	Вигляд	Архівний номер
<i>I. Графічні матеріали</i>		
1. Схема розташування населеного пункту в системі розселення. Масштаб 1:50000	тематична схема	192812
2. План існуючого використання території. Масштаб 1:5000	тематична схема	192813
3. Схема існуючих планувальних обмежень та інженерно-будівельної оцінки території. Масштаб 1:5000	тематична схема	192814
4. Генеральний план (основне креслення). Масштаб 1:5000	тематична схема	192815
5. Схема проектних планувальних обмежень. Масштаб 1:5000	тематична схема	192816
6. Схема вулично-дорожньої мережі. Масштаб 1:5000	тематична схема	192817
7. Схема міського та зовнішнього транспорту. Масштаб 1:5000	тематична схема	192818
8. Схема інженерної підготовки та захисту території. Гідротехнічні заходи, дощова каналізація. Масштаб 1:5000	тематична схема	192819
9. Схема інженерного обладнання території. Енергопостачання. Масштаб 1:5000	тематична схема	192820
10. Схема інженерного обладнання території. Водопостачання та каналізація. Масштаб 1:5000	тематична схема	192821
11. Схема зонування території міста. Масштаб 1:5000	тематична схема	192822
12. Схема планувальних обмежень. Масштаб 1:5000	тематична схема	192823
<i>II. Текстові матеріали</i>		
13. Пояснювальна записка	книга	92583
14. Основні положення	брошура	92584
15. Розділ «Охорона наколишнього природного середовища (в обсязі Звіту про стратегічну екологічну оцінку)»	книга	92585
16. Розділ «Внесення змін до плану зонування території м. Ужгород (зонінг)»	книга	92586
<i>III. Цифрові матеріали</i>		
17. Текстові та графічні матеріали у цифрових форматах	CD диск	758

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1. ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОГНОЗ	8
2. ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО.....	9
3. РОЗВИТОК УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	15
4. РОЗМІЩЕННЯ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ (ЧАСТИН)	18
5. ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ.....	19
6. КЛАДОВИЩА	24
7. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	25
8. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ	27
9. ПРОЕКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ	41
10. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА	43
11. ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ.....	56
12. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ	58
13. ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ...	70
ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ	71

ПЕРЕДМОВА

Містобудівна документація **«Продовження виконання (завершення) робіт із розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (у частині актуалізації вихідних даних та проєктних рішень)»** (далі по тексті **«Внесення змін до генерального плану м. Ужгород»**) виконана ДП «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М. Білоконя» відповідно до договору від 17.03.2023 №1274-01-2023 укладеного з управлінням містобудування та архітектури Ужгородської міської ради.

Підставою для проєктування є рішення сесій Ужгородської міської ради від 22.02.2018 №1016 та від 28.02.2023 №1178.

Необхідність внесення змін до генерального плану обумовлене необхідністю вирішення поточних питань забудови міста (пов'язані зі змінами функціонального призначення окремих територій, змінами щодо планувальних обмежень) та змінами нормативно-законодавчої бази на час підписання договору, так як нині в м. Ужгород чинним генеральним планом є містобудівна документація «Генеральний план м. Ужгород (коригування окремих розділів)», яка була розроблена ДП «ДІПРОМІСТО» ще у 2004 році.

У 2019 році (відповідно договорів від 05.04.2018 №1274-01-2019 та від 06.03.2019 №1274-01-2019) була розроблена та надана Замовнику містобудівна документація «Внесення змін до генерального плану м. Ужгород».

Для завершення містобудівної документації деякі питання потребували уточнення.

Відповідно розділу II «Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» (від 17 червня 2020 року №711-IX) у п. 3 вказано, що містобудівна документація на місцевому рівні, затверджена до набрання чинності цим Законом, зберігає чинність. До 1 січня 2025 року внесення змін до такої документації допускається без урахування вимог цього Закону щодо її складу та змісту.

Враховуючи положення вищезазначеного закону щодо складу та змісту містобудівної документації, «Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (завершення робіт)» виконано відповідно ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту» та ДБН Б.1.1-22:2017 «Склад та зміст плану зонування території».

Містобудівна документація розроблена у відповідності до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», інших нормативних документів.

Відповідно Завдання на розроблення основні показники у містобудівній документації визначені на розрахунковий строк – 01.01. 2041.

Вихідна інформація є станом на 01.01.2023.

У проектній документації визначені: перспективна чисельність населення, розміщення житлово-громадського будівництва, забезпечення інженерно-транспортною інфраструктурою, необхідними заходами з інженерної підготовки та захисту території.

Не виконувалися розділи: характеристика сучасного стану та перспективи розвитку господарського комплексу міста; телефонний зв'язок, радіомовлення, телебачення.

Звіт «Стратегічна екологічна оцінка» є невід'ємною складовою містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (завершення робіт)».

У складі даного проекту виконано розділ «Охорона навколишнього природного середовища (в обсязі Звіту про стратегічну екологічну оцінку)».

Розділи «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період» та «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час» виконувалися за окремими завданнями на розроблення.

При внесенні змін до генерального плану враховані:

- містобудівна документація «Генеральний план м. Ужгорода (коригування окремих розділів)» (Київ, інститут «Діпромiсто», 2004 р.);
- містобудівна документація «Схема планування території Закарпатської області» (Київ, ДП «ДІПРОМІСТО», 2011 р.);
- науково-проектна документація «Історико-архітектурний опорний план м. Ужгорода Закарпатської області з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів.» (Київ, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень, 2014 р.)

У містобудівній документації під час розроблення були враховані визначені державні інтереси (відповідно п.7.3. ст.17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»), надані листом Закарпатської обласної державної адміністрації від 27.04.2023 №03-08/175.

Схеми проекту виконані на оновленій цифровій картографічній основі - топографічній зйомці у цифровій (векторній) формі як набір геопросторових даних у державній геодезичній системі координат УСК-2000 масштабу 1:5000 (виконана ДП «Закарпатгеодезцентр» (м. Мукачево)), яка була надана Замовником.

Згідно Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» ст. 16 п.1 «Містобудівна документація на місцевому рівні розробляється з урахуванням даних державного земельного кадастру».

У зв'язку з відсутністю у Замовника матеріалів земельного кадастру, план існуючого використання території виконаний з використанням даних публічної кадастрової карти України та супутникових карт.

Також були використані матеріали інвентаризації земель м. Ужгород (лист управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради від 18.04.2023 №4/14-19).

При підготовленні тематичних креслень були створені тематичні шари на основі ліцензійної програми фірми ESRI ArcGis.

Затверджена у чинному порядку дана містобудівна документація є обов'язковим документом для всіх організацій та установ, які здійснюють будівництво на території міста.

1. ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОГНОЗ

Реалістичний варіант прогнозу передбачає загальне поступове зменшення чисельності населення міста Ужгорода, на кінець прогнозованого періоду кількість жителів регіонального центру стане меншою на 8,5% відносно 2002 року – і складатиме 107,3 тис. осіб. В середньому чисельність жителів міста буде зменшуватися протягом прогнозного періоду на близько 0,43 тис. осіб щорічно.

На початку прогнозного горизонту (2022 р.) серед мешканців міста превалювали жінки, які склали 53,5% від загальної чисельності населення. Протягом років прогнозу розглянута перевага зменшиться на 0,5 в.п. і частка жінок на початок 2041 р. становитиме 53%.

На проектний строк більше половини (62,7%) жителів Ужгорода перебуватиме у працездатному віці, що на 0,2 відсоткових пунктів менше, ніж на початку прогнозного горизонту.

Стрімкими темпами посилюватиметься процес старіння населення: на кінець прогнозного періоду, відносно початку 2022 р., частка осіб віком 60 років і старше у місті збільшиться на 4,8 в.п. і дорівнюватиме 24%.

За даним варіантом прогнозу, частка дітей віком молодше 15 років у м. Ужгород до 2041 року зменшиться на 4,1 в.п. у порівнянні з 2022 роком і становитиме 12,6%.

Згідно з оптимістичним варіантом прогнозу м. Ужгород очікує збільшення чисельності населення на майже 4% відносно початку 2022 року. На кінець прогнозного горизонту чисельність населення Ужгорода становитиме 120 тис. осіб.

Протягом років прогнозу перевага жінок у структурі населення Ужгорода знизиться на 1,2 в.п. і їхня частка на початок 2041 р. складатиме 52,3%. Трансформація вікового складу населення міста спричинить зменшення частки осіб працездатного віку на кінець прогнозного періоду на 1,7 в.п. (до 61,2%). Однак, абсолютна чисельність осіб даної категорії у регіональному центрі зазнає збільшення на понад 0,8 тис. осіб.

У місті загостриться процес старіння населення. Якщо у 2022 р. частка осіб віком 60 років і старше складала 19,2% населення Ужгорода, то до 2041 р. вона збільшиться на 4,5 в.п. і становитиме близько 23,7%.

Загалом, у м. Ужгород на кінець прогнозного періоду на 2,3 в.п. зменшиться частка дітей віком до 15 років порівняно з 2022 р. (із 16,7% до 14,4%).

Згідно Протоколу архітектурно-містобудівної ради при Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради, для розрахунку об'ємів нового житлового будівництва, необхідної місткості установ обслуговування, а також інженерно-транспортної інфраструктури на розрахунковий строк даної містобудівної документації проектна чисельність населення м. Ужгород приймається за оптимістичним варіантом прогнозу у 120,0 тис. осіб.

2. ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО

Аналіз територіальних ресурсів показав, що у місті є незначні резерви територій, які можливо використати під житлове будівництво. Вільні від забудови території, на яких можливе багатоквартирне будівництво мають площу біля 46,64 га.

Багатоквартирне будівництво також передбачене на територіях (площею близько 62,58 га) колишніх, не функціонуючих, об'єктів промисловості та транспорту, громадської забудови, на які розроблені і затверджені детальні плани територій, що передбачають зміну цільового призначення.

Також передбачена житлова забудова вибірково по місту на площі близько 7,0 га (як на вільних територіях, так і територіях зміни цільового призначення).

На розрахунковий строк нова багатоквартирна забудова в існуючій межі міста запроектована на 40 площадках загальною площею біля 116,22 га (таблиця 1).

Таблиця 1. Розподілення нового багатоквартирного будівництва за станом територій, які намічені під освоєння у м. Ужгород

Території під будівництво	Кількість площадок	Територія		Загальна площа	
	одиниць	га	%	тис. м ²	%
1. Вільні від забудови	16	46,64	40,1	423,4	42,6
2. Зміна функціонального призначення	24	62,58	53,9	515,6	51,9
3. Вибіркове	—	7,00	6,0	55,3	5,5
РАЗОМ		116,22	100,0	994,3	100,0

Основний обсяг нового багатоквартирного будівництва (51,9%) у місті запроектований на територіях зміни цільового призначення.

Загальний обсяг багатоквартирного будівництва визначений орієнтовно у **994,3** тис. м² загальної площі.

Розміри площадок є у діапазоні 0,14 – 13,24 га (середньозважений – 2,9 га), що відповідає розміру кварталу. Найбільшою площадкою є вільна від забудови площадка №2 (група кварталів по вул. Миколи Бобяка - вул. Загорська) площею 13,24 га.

Переважає більшість ділянок має поверховість від 5 до 10 поверхів.

Щільність забудови для площадок будівництва, на які були розроблені детальні плани територій, відповідно затвердженої містобудівної документації.

Щільність забудови площадок будівництва на які не було розроблено детальні плани територій (відповідно прийнятої поверховості) приймалася від 7,9 тис. м²/га (5-поверхова).

Усереднена щільність по усіх ділянках становить біля 8,6 тис. м²/га (близько 6 – 6,5 поверхів), а щільність населення близько 245 осіб/га.

Щорічне введення багатоквартирного житла до 2041 року складатиме біля 55,2 тис. м² загальної площі (~ 1580 квартир).

Таблиця 2. Площадки нового багатоквартирного будівництва у м. Ужгород на розрахунковий строк

Номер	Перелік ділянок	Територія	Поверховість	Щільність (середня)	Загальна площа	Кількість	Населення
експл.		га	поверхи	м ² /га (брутто)	тис. м ²	квартир	осіб
	1. На вільних територіях	46,64			423,4	6050	12100
1	вул. Університетська – вул. Кошицька (ДПТ)	2,29	5 (7 – 10)	7900	18,1	260	520
2	вул. Миколи Бобяка - вул. Загорська (ДПТ)	13,24	4 - 8	8600	113,9	1630	3260
3	вул. 8 Березня – вул. Олександра Богомольця (ДПТ)	4,02	7 - 9	10400	41,8	600	1200
4	вул. Бориса Глехаса - вул. Тиводара Легоцького (ДПТ)	4,40	7 - 9	10400	45,8	650	1300
5	вул. Мальовнича – УжНДУ (ДПТ)	2,32	5 (5 – 7)	7900	18,3	260	520
6	вул. Мальовнича (відвід)	3,00	5 - 7	8800	26,4	380	760
7	район ОС УВКГ (ДПТ)	0,98	5	7900	7,7	110	220
8	вул. Загорська (ДПТ)	1,53	5	7900	12,1	170	340
9	вул. Капушанська - вул. Миколи Бобяка - вул. Володимирська - вул. Михайла Драгоманова (ДПТ)	0,83	7 - 8	10150	8,4	120	240
10	вул. Капушанська - вул. Тиводара Глехаса (ДПТ)	2,26	7 - 9	10400	23,5	340	680
11	Боздош (ДПТ)	3,43	5- 7 – 9 - 12	10400	35,7	510	1020
12	вул. Фріца Гленца (ДПТ)	1,31	9 - 10	11350	14,9	210	420
13	вул. Собранецька - вул. Франтішека Крупни (Ломоносова) (ДПТ)	0,25	5	7900	2,0	30	60
14	вул. Василя Гаджеги (Радищева) - вул. Володимирська (ДПТ)	1,36	5 - 7	8800	12,0	170	340
15	відвід	3,79	5	7900	29,9	430	860

Номер	Перелік ділянок	Територія	Поверховість	Щільність (середня)	Загальна площа	Кількість	Населення
експл.		га	поверхи	м ² /га (брутто)	тис. м ²	квартир	осіб
16	вул. 8 Березня - вул. Минайська (ДПТ)	1,63	5 (3-7)	7900	12,9	180	360
	2. Зміна цільового призначення	62,58			515,6	7370	14740
17	вул. Кримська (Укрчастотнагляд) (ДПТ)	1,12	4	6700	7,5	110	220
18	вул. Капушанська - вул. Василя Гаджеги (Радищева) - вул. Возз'єднання - вул. Драгоманова (ДПТ)	1,30	5	7900	10,3	150	300
19	вул. Артилерійська - вул. Романа Шухевича - вул. Карпатської Русі (Гагаріна) (в/ч) (ДПТ)	8,5	5	7900	67,2	960	1920
20	вул. Фріца Гленца (ДПТ)	1,47	5	7900	11,6	170	340
21	вул. Минайська - вул. Михайла Грушевського - вул. 8 Березня (ДПТ) ¹	0,66	4	6700	4,4	60	120
22	мікрорайон Червениця (ділянка №1) (ДПТ)	1,53	7	9700	14,8	210	420
23	вул. Мукачівська - вул. Руська (ДПТ)	1,33	4	6700	8,9	130	260
24	вул. Швабська - вул. Юлії Жемайте - вул. Степана Добоша - вул. Капушанська - вул. Андрія Новака (ДПТ)	1,47	5	7900	11,6	170	340
25	вул. Фредеріка Шопена (ДПТ)	3,08	5	7900	24,3	350	700
26	вул. Електрозаводська - вул. Шумна - вул. Другетів - вул. Івана Айвазовського - вул. Івана Панькевича (ДПТ)	7,63	5 (5 -7)	7900	60,3	860	1720
27	вул. Ігоря Сікорського (Можайського) - вул. Минайська - вул. Павла Чубинського (Бородіна) - вул. Декабристів (ДПТ)	0,74	5	7900	5,8	80	160
28	вул. 8 Березня (ДПТ)	0,97	7 - 9	10400	10,1	140	280

¹ Вибуття 9 одноквартирних будинків

Номер	Перелік ділянок	Територія	Поверховість	Щільність (середня)	Загальна площа	Кількість	Населення
експл.		га	поверхи	м ² /га (брутто)	тис. м ²	квартир	осіб
29	завод «Модуль» (ДПТ)	10,66	6	8900	94,9	1360	2720
30	вул. Василя Гаджеги (Радищева) - вул. Володимирська (ДПТ)	0,14	5	7900	1,1	20	40
31	вул. Василя Гаджеги (Радищева) - вул. Володимирська (ДПТ)	0,89	7	9700	8,6	120	240
32	АТП	2,1	9	11100	23,3	330	660
33	вул. Марії Заньковецької - вул. Капушанська (кол. м'ясокомбінат) (ДПТ)	7,35	5	7900	58,1	830	1660
34	вул. Електрозаводська (район готелю «Унгарський») (ДПТ)	4,57	5 (7)	7900	36,1	510	1020
35	вул. Собранецька – вул. Капушанська (ДПТ)	0,63	4 - 5	7300	4,6	70	140
36	вул. Собранецька – вул. Володимира Лендєсла (замість громадської + відвід)	0,31	4	6700	2,1	30	60
37	ТСОУ по вул. Собранецька (ДПТ)	3,47	4	6700	23,2	330	660
38	вул. Василя Комендаря (ДПТ)	0,39	5	7900	3,1	40	80
39	вул. Райдужна (ДПТ)	1,03	7 -9	10400	10,7	150	300
40	вул. Андрія Палая (замість ринку) (ДПТ)	1,24	8	10500	13,0	190	380
	3. Вибірково	7,0		7900	55,3	790	1580
	РАЗОМ	116,22			994,3	14210	28420

Примітка: ділянки будівництва з номерами експлікації №7, №14, №15, №17, №18, №20, №24, №25, №26, №28, №29, №31, №32, №33, №34, №36, №37, №39 знаходяться частково в санітарно-захисних зонах. Містобудівне освоєння цих ділянок забудови можливе лише після скорочення СЗЗ підприємств та її затвердження у визначеному законодавством порядку.

Одноквартирне будівництво

Нині, для громадян, які бажають отримати земельну ділянку під індивідуальне одноквартирне будівництво (7700 заяв), необхідно біля 550 – 900 га територій «брутто», при середньому розмірі земельної ділянки біля 0,06 – 0,10 га.

На даний час в існуючій межі міста відсутні вільні території, які можна використати під розміщення одноквартирної (садибної) забудови.

Згідно детальних планів територій, роздано та приватизовано під одноквартирне (садибне) будівництво близько 290,0 га територій, на яких не здійснена або здійснена частково забудова. На розрахунковий строк дане одноквартирне (садибне) будівництво враховане, як незавершене.

Проектний житловий фонд

На розрахунковий строк житловий фонд м. Ужгорода зросте орієнтовно на 41,0% і складе біля 4,5 млн. м² загальної площі. Переважатиме, як і нині, багатоквартирна забудова — 70,7% від загальної площі по місту. За кількістю помешкань частка багатоквартирної забудови складе 77,9%.

Житлова забезпеченість по місту збільшиться на 35,5% і досягне рівня 37,8 м² на одного мешканця: у багатоквартирній забудові – орієнтовно 35,6 м², у садибній забудові 42,9 м².

Таблиця 3. Динаміка житлового фонду по м. Ужгород на розрахунковий строк

Типи забудови	Існуючий стан		Нове будівництво		Проектний житловий фонд ¹		Населення		Середня житлова забезпеченість	
	загальна площа	кількість помешкань	загальна площа	кількість помешкань	загальна площа	кількість помешкань	існуюче	проектне	існуюча	проектна
	тис. м ²	одиниць	тис. м ²	одиниць	тис. м ²	одиниць	тис. осіб	тис. осіб	м ² /люд.	м ² /люд.
Багатоквартирна	2212,2	38735	994,3	14210	3206,3	52934	85,4	90,0	25,9	35,6
Одноквартирна	1003,4	11720	326,5	3265	1329,1	14976	30,0	30,0	33,4	44,3
РАЗОМ	3215,6	50455	1320,8	17475	4535,4	67910	115,4	120,0	27,9	37,8

¹ Враховуючи вибуття 0,2 тис. м² (11 квартир) аварійного багатоквартирного житлового фонду та 0,8 тис. м² (9 одноквартирних будинків) садибної забудови за ДПТ .

3. РОЗВИТОК УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Виходячи із прийнятої проектно-планувальної структури міста даним проектом закладена раціональна організація та розміщення мережі установ та підприємств обслуговування, які забезпечують поряд з іншими факторами найбільш сприятливі умови для проживання населення.

При цьому особливу увагу приділено «соціальним» закладам - закладам освіти та закладам охорони здоров'я, що є на утриманні громади міста та забезпечують належний рівень задоволення потреб населення.

Заклади освіти

Існуюча ємність дошкільній освіти є недостатньою, як на даний час, та і на розрахунковий строк. Дефіцит місць на розрахунковий строк становить близько 644 місць. Даним проектом, відповідно розроблених та затверджених детальних планів територій, передбачено будівництво нових заклад дошкільної освіти в кварталах проектної житлової забудови, зокрема:

- по вулиці Івана Франка на 320 місць;
- по вул. Володимирській на 80 місць;
- по вул. Олександра Богомольця на 120 місць (0,47 га);
- по вул. Артилерійська 100 місць (0,4 га);
- по вул. Олени Теліги – вул. Мінська на 320 місць (1,27 га);
- по вул. Болгарська на 180 місць (0,73 га);
- у мікрорайоні «Північний» на 60 місць (0,26 га);
- заклад дошкільної освіти з початковою школою по вул. Миколи Бобяка – вул. Загорська на 150 місць;
- заклад дошкільної освіти з початковою школою по вул. Миколи Бобяка – вул. Загорська на 160 місць (0,66 га);

Усього передбачено будівництво 9 дитячих дошкільних закладів (орієнтовно по 1490 місць разом).

Зарезервовані площадки під будівництво закладів загальної середньої освіти:

- по вул. Загорська – вул. Івана Франка (на 760 місць, 2,75 га);
- по вул. Олени Теліги – вул. Мінська (на 810 місць, 2,90 га).

Запроектвані спеціалізовані заклади позашкільної освіти:

- центр дитячої творчості та розвитку по вул. Університетській;
- дитячий центр по вул. Володимирській;
- центр дозвілля юнацтва по вул. 8-го Березня-Василя Дрогомирецького.

Заклади охорони здоров'я

Ємність лікарень та поліклінік для обслуговування проектної чисельності населення міста та області є достатньою.

Утім, можливий подальший розвиток поліклінічних закладів (стосується, на сам перед, амбулаторій загальної практики сімейної медицини (АЗПСМ)) у нових кварталах багатоквартирної забудови (вбудовано-прибудованими у проектні житлові багатоквартирні будинки). Це дозволить поліпшити рівень медичної допомоги, наблизивши її до мешканців різних мікрорайонів міста.

Також є потреба у розбудові станцій (підстанцій) екстреної медичної допомоги. Нині кількості спецавтомобілів є достатньою за нормативами для обслуговування населення міста, але недостатньою для обслуговування населення зони впливу (Ужгородський район)

Фізкультурно-оздоровчі і спортивні споруди

За розрахунками на розрахунковий строк в місті є значний дефіцит в усіх нормативних показниках по фізкультурно-спортивних установах (крім спортивних залів). Враховуючи, що території для їх розміщення відсутні, будівництво нових фізкультурно-спортивних установ можливе на територіях проектної громадської забудови (це можуть бути спортивні (тренажерні) зали та плавальні басейни приватної власності).

Аналіз розміщення та функціонування плавальних басейнів по містах України показує доцільність розміщення одного 25-метрового басейну на не менше 50 тис. осіб.

Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять та приміщення реабілітаційного призначення є доцільно будувати вбудовано-прибудованими в будинках нової багатоквартирної забудови.

Відповідно затверджених детальних планів територій передбачається будівництво спортивних залів загальною площею 1880 м² площі підлоги, спортивних приміщень загальною площею 1625 м² площі підлоги.

Також даним проектом пропонується розміщення площинних спортивних споруд у проектних зелених насадженнях загального користування.

Заклади культури та мистецтва, культурно-видовищні та дозвілєві

На проектний період ємності кінотеатрів, клубних установ та центрів дозвілля є недостатньою. Відсутні універсальна зала, клубні приміщення (за місцем проживання).

Слід зазначити, що існуючий рівень попиту населення в закладах культури та мистецтва, які є обов'язковими при проектуванні, значно знизився через науково-технічний поступ і доступність видовищно-просвітницьких послуг. Не користуються попитом населення послуги культурно-видовищних та дозвілєвих закладів; попит щодо послуг бібліотек знижує розвиток цифрових технологій (інтернет, рідери).

Тому існування та будівництво нових культурно-мистецьких закладів буде залежати від попиту і, відповідно, від підприємницьких ініціатив.

На розрахунковий строк передбачається, що існуючі установи культури і мистецтва залишаться «базовим каркасом» щодо культурного життя в місті.

Інші об'єкти культури і мистецтва можуть бути розміщені на територіях проектної житлово-громадської забудови.

Підприємства торгівлі, харчування та побутового обслуговування.

Нині у місті торгова площа магазинів та ринків, місткість закладів харчування значно перевищує нормативний рівень. Підприємства цих видів послуг є, в основному, у приватній власності, їхня кількість регулюється попитом та наявністю територій для розміщення. Це ж стосується підприємств побутового обслуговування. Нині вони усі працюють в секторі малого підприємництва, тому кількість робочих місць в них коливається відповідно попиту.

Передбачається подальший розвиток зазначених підприємств. Їх розміщення буде як на територіях нової громадської забудови, так і вбудовано-прибудованими у нові житлові будинки.

Відповідно затверджених детальних планів територій передбачається будівництво:

- підприємств торгівлі загалом у 12500 м² торгової площі;
- підприємств харчування загалом у 550 місць
- підприємств побутового обслуговування загалом у 250 робочих місць..

4. РОЗМІЩЕННЯ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ (ЧАСТИН)

На розрахунковий строк в Ужгороді необхідно мати **20** основних пожежних автомобілів та спеціальних автомобілів, тобто дефіцит у цих автомобілях складає 12 одиниць.

Враховуючи масштаби міста, його фізичні розміри та необхідність забезпечення нормативних вимог (радіус обслуговування пожежного депо – 3 км по дорогах загального користування), на правобережжі міста запроектовані ділянки під 2 нові пожежно-рятувальні частини (пожежні депо II типу, по 6 одиниць) із загальною кількістю у 12 пожежних автомашини:

- для охоплення західної частини міста — в районі вул. Загорська (ділянка площею близько 0,9 га);
- для охоплення північної частини міста — по вул. Верховинська (ділянка площею близько 0,15 га).

Відповідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019 (п. 50 таблиці Додатку Е.4) розмір земельної ділянки нового пожежно-рятувального підрозділу для населеного пункту більше 101 до 200 тис. осіб становить 0,9 – 1,75 га. Таким чином запроектовані ділянки розміщення пожежних депо відповідають нормативній вимозі.

Ділянки проектних пожежно-рятувальних частин показані на кресленні «Генеральний план (основне креслення)», масштаб 1:5000.

Пріоритетність будівництва та ємність нових пожежних депо вирішується планами соціально-економічного розвитку міста.

5. ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ

На даний час, згідно листа департаменту міської інфраструктури Ужгородської міської ради від 09.10.2023 №878/30.01-12 в місті за списком на обліку зелених насаджень загального користування перебуває 36 об'єкти.

*Таблиця 4. Існуючі зелені насадження загального користування
(згідно листа від 09.10.2023 №878/30.01-12)*

Назва об'єкту	Адреса об'єкту	Площа, га ¹
1. Парк Підзамковий	вул. Підградська, 33	4,00
2. Парк Боздоський	вул. Возз'єднання, 5	50,00
3. Парк Перемоги	к.н.2110100000:18:001:0235	
4. Ботанічний сад УжНУ	вул. Ольбрахта, 6	3,19
5. Сквер міськлікарні: сквер Альпінарій	пл. Жупанатська	0,2577
6. Палісадник хімічного факультету УжНУ	вул. Фединця, 53	0,2
7. Сквер Т. Масарика	наб. Незалежності – вул. Гойди	0,42
8. Сквер Штефаніка	пл. Дружби народів	0,15
9. Партерний сквер на Народній площі	пл. Народна	0,51
10. Сквер «Ротарійський» («Студентський»)	пл. Дружби народів – Студентська набережна	1,77
11. Сквер на пл. Лаборця	пл. Лаборця	0,71
12. Сквер на пл. Народній	пл. Народна	0,55
13. Сквер на пл. Постолакі	пл. Постолакі	0,07
14. Сквер-партер на пл. Пушкіна	пл. Пушкіна	0,05
15. Сквер на розі вул. Ракоці і вул. Крилова	вул. Ракоці – вул. Крилова	0,14
16. Сквер на розі вул. Митної та вул. Собранецької	вул. Митної – вул. Собранецької	0,06
17. Сквер на розі вул. Собранецької та вул. Тихої	вул. Собранецька – вул. Тиха	
18. Сквер-партер на пл. Корятовича – Фединця	пл. Корятовича	0,08
19. Сквер Героїв Майдану	вул. Довженка	0,55
20. Сквер на пл. Егана	пл. Егана	0,07
21. Сквер-партер біля готелю «Закарпаття»	пл. Кирила і Мефодія	0,90
22. Сквер на пл. Кирила і Мефодія	пл. Кирила і Мефодія	0,90
23. Сквер по вул. Мукачівській – Анкудінова	вул. Мукачівській – Анкудінова	0,10
24. Сквер-партер біля готелю «Ужгород»	пл. Б. Хмельницького	0,22
25. Сквер на пл. Ш. Петефі	пл. Ш. Петефі	1,00
26. Сквер-партер залізничного вокзалу	пл. Кірпи	0,30

¹ Площа об'єктів подана відповідно матеріалів проекту «Схема комплексного озеленення території міста Ужгорода» (Київ, ДП "ДІПРОМІСТО", 2016)

Назва об'єкту	Адреса об'єкту	Площа, га ¹
27. Сквер-партер біля автовокзалу «Ужгород-1»	просп. Свободи	0,14
28. Сквер біля автовокзалу «Ужгород-2»	вул. Підградська	0,11
29. Сквер по наб. Православній	наб. Православній	0,50
30. Сквер Св. Тетяни ¹	вул. Шевченка-вул. Гойди-вул. Ломоносова	0,77
31. Сквер ім. Крупки	вул. Островського-вул. Гойди-вул. Ломоносова	0,80
32. Сквер на пл. Фенцика	пл. Фенцика	0,04
33. Сквер на пл. Б.Хмельницького	пл. Б. Хмельницького	1,10
34. Меморіальний парк	вул. Героїв	1,37
35. Набережні	Незалежності, Студентська, Київська, Православна	2,53
36. Алея липова на набережній р. Уж	наб. Незалежності	
37. Зелені насадження житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків		51,42

Згідно рішення сесії міської ради від 11.04.2014 № 1263 зелені зони загального користування (список: пп. 1, 2, 5-16, 18-31, 33) на території м. Ужгород мали бути віднесені до об'єктів рекреаційного призначення з виготовленням паспортів та їх картографічних матеріалів. Відповідні роботи по виготовленню землепорядної документації для формування земельних ділянок з подальшою реєстрацією права комунальної власності за територіальною громадою м. Ужгород не були проведені.

Відповідно вищезазначеного та отриманих матеріалів від управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради (лист від 10.10.2023 № 3687/26.01-10 та рішень Ужгородської міської ради – див. Додаток) список об'єктів зелених насаджень загального користування був уточнений.

Таблиця 5. Існуючі зелені насадження загального користування м. Ужгород, що зазначені на картографічних матеріалах

Назва об'єкту	Площа, га ²
1. Парк Підзамковий	3,82
2. Парк Боздоський	50,00
3. Парк Перемоги	8,22
4. Парк Радванський кар'єр ³	16,65
5. Сквер Альпінарій	0,25
6. Палісадник хімічного факультету УжНУ	0,11

¹ Сквер перейменовано на "Університетський" згідно рішення VI сесії VII скликання Ужгородської міської ради від 20.05.2021

² Площа зазначені відповідно електронної картографічної основи

³ Форма та розміри згідно ДПТ обмеженої вулицями Черемшини, Мистецькою, Василя Стефаника, Степанівською та об'їзною дорогою

Назва об'єкту	Площа, га ²
7. Сквер Т. Масарика	0,28
8. Сквер Мілана Ростіслава Штефаніка	0,34
9. Партерний сквер	0,53
10. Сквер «Ротарійський» («Студентський»)	1,74
11. Сквер на пл. Лаборця	0,56
12. Сквер на пл. Народній	0,55
13. Сквер на пл. Постолакі	0,05
14. Сквер-партер на пл. Пушкіна	0,05
15. Сквер на розі вул. Ракоці і вул. Крилова	0,15
16. Сквер на розі вул. Митної та вул. Собранецької	0,05
17. Сквер на розі вул. Собранецької та вул. Тихої	0,04
18. Сквер-партер на пл. Корятовича – Фединця	0,08
19. Сквер Героїв Майдану	0,37
20. Сквер на пл. Егана	0,07
21. Сквер-партер біля готелю «Закарпаття»	0,46
22. Сквер на пл. Кирила і Мефодія	0,66
23. Сквер по вул. Мукачівській – Анкудінова (Академіка Шпеніка)	0,29
24. Сквер-партер біля готелю «Ужгород»	0,19
25. Сквер на пл. Ш. Петефі	0,75
26. Сквер-партер залізничного вокзалу	0,25
27. Сквер-партер біля автовокзалу «Ужгород-1»	0,07
28. Сквер біля автовокзалу «Ужгород-2»	0,11
29. Сквер по наб. Православній	0,52
30. Сквер Університетський	0,79
31. Сквер ім. Франтішка Крупки	0,82
32. Сквер на пл. Фенцика	0,07
33. Сквер на пл. Б.Хмельницького	1,33
34. Меморіальний парк	0,59
35. Набережна Незалежності	0,78
36. Набережна Студентська	1,16
37. Набережна Київська	1,15
38. Набережна Православна	0,96
39. Ботанічний сад УжНУ ¹	3,19
40. Рокарій ²	0,51
Всього	98,56

¹ Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення для збереження та використання ботанічних садів, перебуває у державній власності, право постійного користування земельною ділянкою – Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

² Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення для збереження та використання парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, перебуває у приватній власності

Згідно таблиці 8.1 ДБН Б.2.2-12:2019 потреба в зелених насадженнях загального користування для розрахункової чисельності населення міста (120 тис. осіб), складає **132,00 га**, як для міста, розташованого у V зоні (Карпатські гори) при нормативі 11 м²/люд. Якщо врахувати 6 м на особу для внутрішньо-квартального озеленення загального користування – потреба складе 17 м²/особу – 204,00 га

На розрахунковий строк дефіцит зелених насадженнях загального користування становить близько 132,00 – 98,56 = 33,44 га або 105,44 га з врахуванням внутрішньо-квартального озеленення загального користування.

Проектом пропонується створення нових об'єктів, площею біля **133,40 га**, з них біля 105,70 га – за затвердженими детальними планами територій.

Крім того, у заплаві річки Уж пропонується організація лугопарків площею **45,18 га**, з яких близько 5,0 га зарезервовано детальними планами території.

Також пропонується створення двох меморіальних парків на територіях історичних кладовищ – по вул. Капушанська і по вул. Климента Тімірязєва. Загальна площа – **6,4 га**.

Таблиця 6. Проектні зелені насадження загального користування, га

Зелені насадження загального користування	Площа, га
1. Гідропарк	32,50
2. Зона житлового масиву «Сади»	37,45
3. Парк "Західний" – Спортивний парк (західна частина міста: біля р. Уж та автодрому)	17,54
4. Зона «Модуль»	3,73
5. Паркова зона як продовження Боздоського парку	3,97
6. Парк «Запорізький» (вул. Запорізька)	2,86
7. Набережна Паркова	2,63
8. Парк Університетський (вул. Університетська)	2,13
9. Бульвар в районі вул. Годинки	1,70
10. Сквер відкритого простору по вул. Генерала Свободи	1,58
11. Сквер по вул. Загорська	1,15
12. Сквер по вул. Оноківська	1,09
13. Набережна Ботанічна	1,00
14. Сквер вздовж Студенської набережної	0,84
15. Сквери вибірково по місту	23,23
РАЗОМ	133,40

На розрахунковий період, загальна площа зелених насаджень загального користування в м. Ужгород буде складати **231,96 га** (98,56 га існуючих + 133,40 га проектних), що становитиме близько 19,33 м²/особу. Це задовольняє потребу міста в зелених насадженнях загального користування, навіть з врахуванням внутрішньо-квартального озеленення.

Якщо врахувати зарезервовані території під лугопарки та проектні меморіальні парки, то площа зелених насаджень загального користування становитиме 283,54 га.

ІНШІ ЗЕЛЕНІ НАСАДЖЕННЯ

Також, проектом передбачена організація зелених насаджень спеціального призначення. Озеленені території спеціального призначення не нормуються; їх організація згідно з проектом передбачає:

- створення озелених санітарно-захисних зон навколо промислових підприємств, об'єктів транспорту, складів та об'єктів технічної інфраструктури, охоронних зон артезіанських свердловин питної води;
- формування захисних насаджень в зонах акустичного дискомфорту, спричиненого впливом автотранспорту, озеленення вулиць;
- озеленення прибережних захисних смуг річок, струмків, ярів, навколо природних та штучних водоймищ.

Для формування єдиної системи відкритих просторів на території м. Ужгород необхідно розробити земельпорядну документацію по винесенню меж в натуру і внесення в ДЗК як існуючих об'єктів зелених насаджень загального користування, так і проектних територій.

Необхідно зазначити, що дуже важливим є *переведення зелених насаджень загального користування в категорію земель рекреаційного призначення* (для цього необхідно підготувати рішення щодо переведення кожного об'єкту та затвердити їх на сесії міської ради). Це не дозволить забудову в зелених зонах міста та зменшення їх площ.

Визначення земель рекреаційного призначення та їх використання буде здійснюватися згідно ст. 50 та ст. 52 Земельного кодексу України та ст. 57 Лісового кодексу України.

Необхідно зазначити, що дуже важливим є *переведення зелених насаджень загального користування в категорію земель рекреаційного призначення* (для цього необхідно підготувати рішення щодо переведення кожного об'єкту та затвердити їх на сесії міської ради). Це не дозволить забудову в зелених зонах міста та зменшення їх площ.

Визначення земель рекреаційного призначення та їх використання буде здійснюватися згідно ст. 50 та ст. 52 Земельного кодексу України та ст. 57 Лісового кодексу України.

6. КЛАДОВИЩА

На розрахунковий строк потреба в територіях під кладовища традиційного поховання складає не менше **28,8** га (прийнято мінімальний показник нормативу таблиці додатку Е.4 ДБН Б.2.2-12:2019 - 0,24 га на 1 тис. мешканців).

Існуючий резерв діючих кладовищ становить близько **2,0** га.

З урахуванням резерву, на розрахунковий строк необхідно близько 26,8 га територій під кладовища.

У межі міста території під кладовища відсутні.

На даний час відбувається процедура оформлення розширення кладовища «Барвінок» на 3,0 га (Рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради). Враховуючи розрахункові потреби, цих територій є не достатньо на розрахунковий строк.

Для вирішення проблеми пропонується будівництво крематорію обласного значення на новій ділянці кладовища «Барвінок».

У разі кремації, для поховання необхідна площа складе близько 2,4 га (при нормативі 0,02 га на 1 тис. покійників). Враховуючи площу під крематорій, нові території під кладовище може покрити потребу територій у похованнях на розрахунковий строк.

У разі прийняття рішення щодо поховання тільки традиційним способом, необхідно вишукувати за межею міста не менше 23,8 га територій на розрахунковий строк.

7. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 №878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України» Ужгород віднесений до історичних населених пунктів. Ужгород відноситься до категорії міст зі значною архітектурною спадщиною. Збереглися ансамблі, окремі унікальні будинки - пам'ятки архітектури державного та місцевого значення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 №318 «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць», а також Постановою Кабінету Міністрів України від 03.07.2006 №909 (п. 2) визначена необхідність розроблення науково-проектної документації для визначення, використання і збереження історичного ареалу міст, селищ та сіл, занесених до списку історичних населених пунктів.

Згідно діючої нормативної документації розробляється два види науково-проектної документації: «Історико-архітектурний опорний план, межі історичних ареалів міста»; «Зони охорони пам'яток архітектури та містобудування» у масштабі розроблення генерального плану.

Перелічена документація є окремими видами робіт, а не розділами генерального плану (проектів внесення змін до генерального плану).

У 2014 році Науково-дослідним інститутом пам'яткоохоронних досліджень (м. Київ) була розроблена та затверджена науково-проектна документація *«Історико-архітектурний опорний план м. Ужгорода Закарпатської області з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів»*.

Згідно цієї науково-проектної документації, об'єкти, що репрезентують культурну спадщину міста Ужгорода, представлені пам'ятками (об'єктами) архітектури, історії, археології та монументального мистецтва, садово-паркового мистецтва.

Таблиця 7. Види і кількість об'єктів культурної спадщини

Види об'єктів культурної спадщини	Кількість
пам'яток монументального мистецтва: 2- національного значення; 9 - місцевого значення	11
археологічних пам'яток	5
пам'яток садово-паркового мистецтва: 2- національного значення; 12 - місцевого значення	14
пам'ятки природи	4
пам'ятки архітектури: 8 - національного значення, 15 – місцевого значення	23
історичних пам'яток: 47 - споруд, 42 - поховання, 2 - монументальні споруди комплекс	91
щойно виявлених об'єктів: об'єктів архітектури – 105, об'єктів історичних – 22, об'єкт природи - 1	128
пропонованих об'єктів для внесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України: археологічні – 2, археологічні об'єкти – 13, геологічний – 1, садово-паркового мистецтва – 6, історичних – 3, архітектури - 146, містобудування - 5	176

Загальна кількість по місту 449 об'єктів, з них 148 – пам'яток.

За результатами натурних обстежень міста, вивчення історичних та літературних джерел, історико-містобудівного аналізу наданий перелік із 173 об'єктів, які пропонуються для занесення до Державного реєстру об'єктів культурної спадщини України.

На території міста, за ступенем історико-культурної цінності, визначені:

- території пам'яток;
- охоронні зони пам'яток;
- комплексна охоронна зона;
- межа історичного ареалу;
- зона регулювання забудови I категорії;
- зона регулювання забудови 2-гої категорії;
- зона регулювання забудови пам'яток, які розташовані поза межами історичного ареалу;
- зона охорони археологічного культурного шару I категорії;
- зона охорони археологічного культурного шару II категорії

8. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ

Аналіз існуючого планування та забудови міста визначає кілька основних напрямків, які необхідно вирішити містобудівною документацією "Продовження виконання (завершення) робіт із розроблення проєкту містобудівної документації "Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (у частині актуалізації вихідних даних та проєктних рішень)".

Для рішення цих задач у даній містобудівній документації передбачається:

- функціональне зонування як основа удосконалення планувальної структури міста;
- реорганізація існуючої системи магістральних вулиць і об'їзних шляхів з метою забезпечення збільшення їхньої пропускнуної спроможності і безпеки руху;
- диференціація вулично-дорожньої мережі за її призначенням, організація руху транспорту, зокрема в центральній частині міста, а також винос зовнішніх потоків з сельбищної зони;
- удосконалення системи обслуговування всіх рівнів;
- інженерна підготовка та благоустрій території;
- заходи щодо охорони довкілля.

З метою раціонального використання території міста та створення сприятливих умов для проживання, проєктом передбачається організація наступних зон міста: сельбищна зона; зона загальноміського центру; промислово-складська зона; зона зелених насаджень та відпочинку (рекреаційна зона) та надаються пропозиції по зонуванню території, а саме:

- формування сельбищної зони міста;
- формування рекреаційної зони вздовж р. Уж;
- у зоні адміністративних будівель і об'єктів культурної спадщини (центральна зона) даються пропозиції по організації руху транспорту з розширенням мосту «Масарика» та будівництвом підпірної стінки;
- запропоновані заходи по функціонуванню промислово-складських зон південно-східної та західної (винесення в південно-східну промислову зону транспортних і складських підприємств, розміщення комунальних підприємств у західній промисловій зоні);
- проєктом передбачається збереження виробничо-складських планувальних утворень з впровадженням відповідних заходів щодо охорони довкілля і впорядкування дорожньої мережі;
- пропозиції по зміни цільового використання земель промислових підприємств.

Згідно прийнятої планувальної структури проєкту внесення змін в місті Ужгороді формуються чотири планувальні утворення, кожне з яких має окрему специфіку.

Планувальне рішення кожного з планувальних утворень вирішується з урахуванням відсутності можливостей територіального розвитку міста, природно-ландшафтних особливостей, а також ряду історичних факторів.

За відсутності можливостей територіального розвитку міста Ужгорода пропонується удосконалення планувальної структури в існуючій межі міста, розвиток транспортної інфраструктури з забезпеченням оптимальних зв'язків сельбищних територій з місцями прикладання праці та виїздів на зовнішню транспортну мережу.

Слід відзначити, що однією з основних передумов рішення наведених вище задач є радіально-променева структура забудови міста Ужгорода, що розвинуто в проекті внесення змін до генерального плану по основних напрямках його територіальної динаміки, вздовж магістралей загальноміського значення, що мають виходи на зовнішні зв'язки.

Формування міської забудови та її концентрація на головних планувальних вісях з організацією вздовж них центрів обслуговування, сельбищних утворень, з приєднанням промислово-складських районів дало можливість раціонально вирішити зв'язки центра з периферією.

Такими планувальними вісями є напрямки радіально-променевої структури вуличної мережі:

- магістраль міського значення по вул. Собранецька, вул. Підгірна, вул. Другетів, вул. Доманинська, що має виходи на контрольний-пропускний пункт "Ужгород – Вишне – Немецьке" та дорогу державного значення національну Н-13 в напрямку на Львів, вздовж якої сформоване північне планувальне утворення;
- магістраль міського значення по пл. Віталія Постолакі, вулиці Гвардійська, вул. Єньківська, вулиці Проектна № 1 та магістраль районного значення пл. Віталія Постолакі, вул. Загорська з виходом на вул. Проектна № 1, які починаються від вул. Собранецька і виходять на дорогу державного значення проектну територіальну в напрямку контрольний-пропускного пункту "Сторожниця", вздовж яких сформовані західна частина північного планувального утворення та західне планувальне утворення;
- магістраль міського значення по вулиці Капушанська, що починається від проспекту Свободи і виходять на дорогу державного значення місцеву (Т-07-02) в напрямку на с. Палло, вздовж якої сформована південно-західна частина південного планувального утворення;
- магістраль міського значення по вул. Минайська, що починається від просп. Свободи і виходить на дорогу державного значення М-06 і на автомобільний коридор "Критський № 5" в напрямку на м. Чоп і контрольні-пропускні пункти "Чоп (Страж) – Чіерна над Тисою", "Соломоново – Чіерна", "Чоп (Тиса) – Захонь", вздовж якої сформована південно-східна частина південного планувального утворення;
- магістраль міського значення по вул. Карпатської України з виходом на автомобільну дорогу державного значення міжнародну М-06 і на автомобільний коридор "Критський № 5" в напрямку на м. Мукачево, уздовж якої формується східне планувальне утворення;

- магістраль міського значення, що проходить від вул. Собранецька по вул. Митна, пл. Захисників України, просп. Свободи, вул. Станційна, вул. Академіка Шпеніка, вул. Шумна до вул. Другетів об'єднує усі чотири планувальні утворення в єдину функціональну систему.

У південному та східному планувальних утвореннях визначені додаткові радіально-променеві планувальні вісі:

- магістраль міського значення по вул. Проектна № 2, вул. Єньківська, Вул. Миколи Бобяка, вул. Тиводара Легоцького, вул. Проектна № 3 (за межею міста через територію с. Минай), вул. Болгарська, вул. Сергія Мартина, вул. Карпатська Україна, вул. Олександра Блистіва, що має виходи на дорогу державного значення міжнародну М-06 та магістраль міського значення по вул. Собранецька на контрольно-пропускний пункт "Ужгород – Вишне – Немецьке";
- магістраль міського значення по вул. Михайла Грушевського, вул. Павла Чубинського, вул. Романа Шухевича, що має виходи на магістралі міського значення по вул. Карпатської України і вул. Капушанська;
- магістраль міського значення по вул. Будителів, вул. Андрія Палая, що має виходи на магістралі міського значення по вул. Олександра Блистіва і вул. Академіка Шпеніка;
- магістраль міського значення по вул. Будителів, вул. Українська, вул. Іштвана Дендеші, вул. Миколи Лисенка, що має виходи на магістраль міського значення по вул. Академіка Шпеніка і на с. Циганівці.

Кожен з напрямків вирішено за лінійним принципом планувальної організації.

Таким чином, створено структуру, що має радіально-променеві напрямки розвитку від існуючого центру міста з виходами:

- на територію північного планувального утворення в район контрольно-пропускного пункту "Ужгород – Вишне – Немецьке" та села Оноківці;
- на територію східного планувального утворення в районі Горяни і Дравці та сіл Циганівці, Барвінок та Баранинці — у східному та південно-східному напрямках, відповідно;
- на територію південного планувального утворення в район сіл Кінчеш, Минай і Розівка, Сторожниця — у південному, південно-східному та східному напрямках, відповідно;
- на територію західного планувального утворення в район контрольно-пропускного пункту "Сторожниця".

Загальна архітектурно-планувальна композиція центральної частини міста будується на ідеї створення єдиного комплексного ядра, яке розкрито своїми площами, ансамблями, парками і спортивними спорудами на головну природну вісь – р. Уж.

Планувальні райони зв'язуються з центральним ядром системою існуючих і проектних транспортних зв'язків, об'єднаних транспортним колом. На заході – проходить по Боздоському мосту, через митницю, далі по північній, східній і південній ділянках об'їзній дорозі. Зона загальноміського центру максимально вивільнена від транзитного транспорту.

Заходи щодо відтворення історичного ядра центру як території де збережено планувальну структуру та характер забудови, мають враховувати історичний підхід, який свого часу було покладено в основу його створення.

При цьому необхідно враховувати наявність пам'яток архітектури та їх охоронних зон, а також обмеження щодо поверховості забудови визначених історико-архітектурним опорним планом.

Пішохідні шляхи у міжквартальному просторі створюють загальну пішохідну зону історичного ядра центру і зв'язують між собою різні функціональні зони.

Розвиток пішохідної зони передбачає благоустрій Ботанічної набережної з продовженням її до проектного відпочинкового комплексу "Аквапарк". Та формування Паркової набережної від підвісного пішохідного мосту до Боздоського мосту.

Надзвичайно важливе значення для нормального функціонування центральної частини міста і, зокрема, історичного ядра має організація руху транспорту через центр з організацією одностороннього руху по деяким вулицям зі стоянками індивідуальних машин в найбільш відвідуваних зонах центру.

Історичне ядро центру перетинається магістральними вулицями міського та районного значення по яких проходять лінії руху громадського транспорту: Собранецька, Підгірна, Другетів, Митна, Закарпатська, пл. Захисників України, вул. Володимира Гошовського, пл. Народна, вул. Олександра Довженка, пл. Корятовича, вул. Олександра Фединця, Підградська, Шумна, Міклоша Берчені, Дмитра Вакарова, Панаса Мирного та пл. Шандор Петефі вулиці Льва Толстого, Олександра Митрака, Мукачівська, Швабська. Крім того, на території історичного ядра передбачена організація руху транспорту житловими вулицями з переважно одностороннім рухом: вул. Закарпатська, пл. Захисників України, пл. Народна, вул. Михайла Ломоносова, Юрія Гойди, Ференца, Ракоці, Івана Крилова, Братів Брацаків, пл. Жупанатська, вул. Олександра Фединця, пл. Корятовича, вул. Дмитра Вакарова, Панаса Мирного, Михайла Лучкая, Олександра Духновича, пров. Кафедральний, вул. Августіна Волошина, Івана Ольбрахта, Підградська. Основні адміністративні та громадські будинки забезпечені проїздами суміщеними з пішохідними шляхами.

Для відведення транзитних транспортних потоків, що прямують історичним центром, проектом внесення змін до генерального плану передбачається, зокрема, розвиток магістрально-вуличної мережі загальноміського центру з впорядкуванням існуючої мережі магістралей.

Розміщення та тимчасове збереження автотранспорту передбачено на територіях існуючих автостоянок, основні з яких розташовані біля автостанції "Ужгород-2" та ринку по вул. Олександра Фединця та на пл. Корятовича, вздовж вулиці Олександра Довженка біля будинку міської держадміністрації, вздовж вул. Небесної Сотні біля структурних підрозділів міської держадміністрації, районної прокуратури, РАЦС, обласна організація Червоного Хреста, на пл. Народній біля будинку обласної держадміністрації та обласного адміністративного суду. Крім того, можуть бути передбачені додаткові площі з уточненням їх розміщення на стадії розробки детального плану території.

Проектними рішеннями передбачені основні заходи щодо поліпшення організації і функціонування загальноміського центру як ділової зони міста:

- реконструкція історичного ядра із збереженням планувальної структури і характеру забудови, що сформувалася;
- диференціація руху транспорту і пішоходів з виділенням зон вільних від транспорту;
- озеленення і санація внутрішньо-квартальних територій.

Ці запропоновані заходи повинні виконуватися з урахуванням обмежень, визначених історико-архітектурним опорним планом міста.

За своєю містобудівною ємністю історично сформований центр міста має певні обмеження – відсутності вільних територій, низька пропускна здатність вуличної мережі, відсутність потенційних можливостей інженерного обладнання (водопостачання, тепlopостачання, електропостачання та ін.). Це не дає змоги загальноміському центру задовольнити потреби інвесторів як зони громадсько-ділової активності центру області, що розвивається.

Для рішення питань розвитку центральної частини міста внесенням змін до генерального плану пропонується два напрямки: зміна цільового призначення або реконструкція садибної забудови та винесення промислово-комунальних об'єктів з подальшим формуванням відкритих громадських просторів як у центральній частині міста, так і дисперсного розташування в районах новобудови по всій території міста.

Створення по обидва боки р. Уж вздовж міських набережних унікального та доступного високоякісного міського простору – відкритого громадського простору для змішаного користування та відпочинку, яке поєднає роз'єднані види використання міського простору та його функцій для всіх, формування міської безперервності шляхом покращення комунікації, доступ до захоплюючих історичних місць надасть можливість відпочинку і соціальних функцій, що будуть доступні цілий рік для містян та відвідувачів Ужгорода. Це унікальна можливість створення єдиного відкритого простору у поєднанні з відкритим громадським простором, що утворюється лінійними зонами – пішохідними набережними з можливими проїздами і велодоріжками та відповідними активностями:

- відпочинкові, спортивні, рекреаційні території з вільним доступом для всіх;
- ізолюваність території від шуму, транспортного руху, забруднень;

- відвідувача особистої безпеки – добре освітлення, відчуття захищеності, дружній до вразливих груп населення – літніх людей, осіб із дітьми;
- безкоштовність – за перебування в громадському просторі та користування ним не потрібно платити;
- використання простору різними соціальними групами, не розділяючи їх вираженими фізичними бар'єрами (парканами, огорожами) – відсутність будь-яких вертикальних перепон, що робить простір доступним для людей з фізичними обмеженнями;
- комунікабельність – надання можливості для спілкування, розмов та ігор;
- комфортність – привід для зупинки та затримки на довший час, обладнання місцями для сидіння, а також забезпечення можливості перебувати там за будь-якої погоди, наявність безкоштовних громадських санвузлів;
- універсальність – врахування інтересів користувачів різного віку, статусу. Цей простір відображає місцеву культуру та історію;
- свобода вибору – можливість ходити і сидіти на трав'яних покриттях та газонах, освіжитися у фонтані, спуститися до річки, активно висловлювати позицію.

Даний громадський простір може бути розділений на декілька областей:

- парк Підзамковий – зелена зона зі спортивними майданчиками та можливістю відкриття поруч центру з релаксаційними та освітніми функціям;
- осередок між Київською набережною – вул. Льва Толстого – пров. Алішера Навої та пл. Шандор Петефі – це зелений оазис, театр, громадський центр, громадська площа, вуличне кафе тощо;
- вул. Корзо – пл. Театральна – площа і вулиця уособлюють історичну обстановку і відповідають класичному прикладу відкритого громадського простору з прогулянковою зоною, зоною відпочинку, що розташовані поруч із комерційним розвитком;
- пл. Народна – вул. Юрія Гойди – місце яке можна перетворити на мультифункціональний муніципальний відкритий громадський простір основною метою створення якого може бути налагодження системного ефективного діалогу у форматі «влада – громада», залучення громадськості до формування та реалізації міських політик, розвитку та імплементації інструментів партисипації;
- пл. Богдана Хмельницького – в основі концепції даного осередку може бути створення відкритої форми міських меблів – без чітких завдань до використання. Таким чином жителі та гості міста самі вирішуватимуть, як використовувати новий простір. Це може бути просто лавкою для відпочинку, сценою для івентів, місцем великої тусовки чи можливістю просто почитати книгу;

- Студентська набережна, біля стадіону "Авангард" – громадський простір для організації спортивних заходів на відкритому просторі. Тут можна також розташувати відкритий майданчик з численними лавками, призначений для невеликих зустрічей або заходів на відкритому повітрі або криті альтанки зі столами і сидіннями, призначені для близького спілкування, чи де можна проводити час в невеликих групах;
- район Боздошського парку – організація публічних просторів зі структурним ландшафтом, рекреаційні зони з місцем зустрічей для жителів та гостей міста;
- вул. Іштвана Мартона – територія громадського центру з облаштуванням майданчиків з велосипедними стійками, інформаційними щитами та ділянками з зеленими насадженнями.

Для прийняття рішення щодо використання міських територій м. Ужгорода були проаналізовані умови можливого територіального розвитку, виходячи з урахування наступних чинників:

- наявність вільних від забудови територій в межах існуючої міської межі;
- наявність затверджених детальних планів території (перелік детальних планів наведено у розділі "Додатки").
- врахування планувальних обмежень (санітарно-захисних зон, прибережно-захисних зон, шумових зон та ін.);
- зміни цільового використання територій промислових підприємств;
- розміщення об'єктів містобудування (житлової і громадської забудови) на землях, які потребують інженерної підготовки територій та інших заходів.

Одним з найбільш ємних територіальних елементів при рішенні питань розвитку міста є житлово-громадська забудова.

Розвиток **сельбищної зони** передбачається за рахунок тільки **багатоквартирного будівництва**.

При аналізі містобудівного освоєння територій міста і виборі ділянок під нову багатоквартирну забудову були враховані наявні розроблені детальні плани територій та виявлений резерв територій для освоєння під багатоквартирне будівництво на вільних від забудови територій – 16 площадок (з урахуванням ущільнення) та вибірково по місту загальною площею 53,64 га.

На розрахунковий строк під багатоквартирне будівництво передбачено також освоєння 24 площадок загальною площею 62,58 га територій зі зміною цільового призначення ліквідованих виробничих, комунально-складських підприємств та інших об'єктів (на які розроблені детальні плани територій).

Це території колишніх підприємств по вул. Володимирська, вул. Капушанська, вул. Марії Заньковецької, вул. Олександра Богомольця, вул. 8-го Березня, вул. Другетів, вул. Шумна, вул. Івана Панькевича, вул. Електрозаводська, вул. Миколи Бобяка, вул. Загорська-вул. Фріца Гленца, вул. Мукачівська-вул. Франтішека Тихого, вул. Робоча, вул. Андрія Палая.

У цілому по місту на розрахунковий строк розміщення багатоквартирної забудови передбачається на **116,22 га** – 40 площадок на площі 109,22 га та вибірково по місту на площі 7 га.

Певні площадки, на які *розроблені та затвердженні рішенням сесій міської ради детальні плани територій (надані Замовником)* потребують проведення певних заходів щодо їх освоєння.

- освоєння площадок №7, №14, №15, №17, №18, №20, №24, №25, №26, №28, №29, №31, №32, №33, №34, №36, №37, №39 (номери за експлікацією) **можливе тільки після проведення заходів згідно чинного законодавства щодо скорочення санітарно-захисних зон, в які вони потрапляють;**
- освоєння площадок №37, №36, №35 (номери за експлікацією) та майданчиків вибіркового будівництва по вул. Кавказька і вул. Собранецька (Детальний план території обмеженої вулицями Собранецькою, Василя Докучаєва, Університетською, Вірменською та Керченською у місті Ужгород" можливе **зі застосуванням при будівництві шумозахисних матеріалів та віконних блоків;**
- освоєння території по вул. Кримська можливе з дотриманням **обмежень забудови по висоті.**

На даний час в місті існує значний інвестиційний попит на земельні ділянки під нову багатоквартирну забудову з залучення під неї територій садибної забудови, громадської забудови та виробничих територій. На ці наміри впливають чинники часу, що термінують процеси будівництва (переважно це час на викуп ділянок садибної забудови у обсягах, достатніх для будівництва, та на знесення споруд).

Пропозиції щодо проведення реконструктивних заходів.

Відповідно чинного Закону України від 22.12.2006 №524-V «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» державна політика у сфері комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) із заміною застарілого житлового фонду базується на засадах: сприяння реалізації права громадян України на житло; проведення комплексної реконструкції та забудови території кварталів відповідно до містобудівної документації тощо.

Реконструкція житлових територій включає широкий діапазон перетворень – від повного знесення існуючої забудови і зведення нових житлових і громадських будинків до повного зберігання (наприклад, забудови, що має історико-культурну цінність) та ущільнення.

Реконструкція житлових територій повинна розглядатися не просто як поліпшення фізичного стану житлового фонду, але і як кардинальне поліпшення соціальних умов проживання населення.

У місті активно здійснюється реконструкція будинків, перебудова перших поверхів із зміною функціонального призначення, розміщенням об'єктів обслуговування, офісів тощо.

Для формування єдиного просторового планування запропоновані також квартали реконструкції або зміни цільового призначення існуючої садибної забудови під житлово-громадську забудову на загальній площі біля 15,52 га (9,84 га і 5,68 га відповідно).

Для здійснення реконструкції необхідно розробити детальні плани зазначених територій.

Перелік кварталів реконструкції або зміни цільового призначення існуючої садибної забудови під багатоквартирну забудову

Північне планувальне угруповання міста (схід):

- вул. Другетів (4 ділянки);
- вул. Заводська (8 ділянок);
- вул. Івана Панькевича (ділянки від вул. Олександра Столетова до вул. Івана Айвазовського);
- вул. Олександра Столетова (1 ділянка);
- вул. Івана Айвазовського (1 ділянка);
- вул. Електрозаводська (3 ділянки).

Північне планувальне угруповання міста (північ):

- вул. Мальовнича (5 ділянок);
- вул. Олександра Грибоедова (2 ділянки).

Північне планувальне угруповання міста (захід):

- вул. Загорська (4 ділянки);
- вул. Гвардійська (6 ділянок).

Південне планувальне угруповання міста (північ):

- вул. Володимирська.

Південне планувальне угруповання міста (схід):

- вул. Залізнична (4 ділянки);
- вул. Станційна (14 ділянок);

Південне планувальне угруповання міста (центр):

- вул. Василя Комендаря (2 ділянки);
- вул. 8-го Березня (8 ділянок).

Південне планувальне угруповання міста (захід):

- вул. Капушанська (4 ділянки).

Будівництво в кварталах вибіркової реконструкції повинно відповідати умовам, які визначені розробленою науково-проектною документацією "Історико-архітектурний опорний план м. Ужгорода Закарпатської області з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів".

Крім того, ревіталізація та реновація виробничих територій сприятиме покращенню екологічної ситуації в кварталах житлової забудови, поліпшенню якості житлового середовища і дасть за рахунок винесення із кварталів житлової забудови дисперсно-розташованих промислових та комунально-складських об'єктів отримати для розвитку міста біля 19,22 га територій з розміщенням житлово-громадської забудови.

Освоєнню (забудові) ділянок перспективної зміни цільового призначення передують розроблення містобудівної документації "Детальний план території".

Крім того нове вибіркоче будівництво в кварталах існуючої забудови повинно відбуватися з урахуванням обмежень визначених розробленим історико-архітектурним опорним планом, схемами планувальних і містобудівних обмежень та планом зонування території міста.

Під **проектну садибну забудову**, згідно *розроблених та затверджених рішенням сесій міської ради детальні плани територій (надані Замовником)*, виявлено лише вибірково біля 4,48 га територій, з них 1,87 га по вул. Шумна – вул. Івана Панькевича під зблоковану забудову і 2,61 га по вул. Болгарська під одноквартирну забудову, яка потребує проведення певних заходів щодо її освоєння: зменшення санітарно-захисної зони від ПАТ "Ужгородський Турбогаз".

В існуючій межі міста, відсутні вільні території, придатні для розміщення садибної забудови – одноквартирного чи зблокованого будівництва. Згідно пошукового сайту kadastr.live <https://kadastr.live/#5/48.43/32.77> (лист відділу землекористування Ужгородської міської ради від 07.04.2023 № 3/14-19) та детальних планів територій (ДПТ), роздано та приватизовано під одноквартирне або зблоковане (садибне) будівництво близько 291,0 га територій. Необхідно відмітити досить повільну забудову цих ділянок і відсутність сформованої вуличної мережі та відсутність інженерно-транспортної інфраструктури. На розрахунковий строк дана садибна житлова забудова врахована, як незавершене будівництво.

Запропоновані площадки незавершеної одноквартирної (садибної) забудови потребують в одних випадках заходів по інженерній підготовці, витрат на розвиток вуличної мережі і інженерних комунікацій, в інших – це ділянки ущільнення кварталів існуючої забудови.

Даним проектом запропонована на площі біля 47,52 га перспективна зміни цільового призначення частини кварталів:

- під житлово-громадську забудову 34,76 га (5,4 га – існуючої садибної забудови і 29,36 га – територій промислових, транспортно-складських об'єктів);
- під зелені насадження в межі зони заборони будівництва в районі аеропорту "Ужгород" (1,04 га – незавершеної садибної забудови і 1,72 га територій транспортної інфраструктури міста).

Використання цих територій можливе лише на основі розробленого та затвердженого детального плану території зі схемою зонування території (у масштабі 1:2000). Для цих територій детальний план території виконуються з урахуванням інвестиційних намірів власників та користувачів земельних ділянок та об'єктів нерухомого майна у разі, якщо ці наміри не суперечать будівельним нормам, державним стандартам і правилам.

Усі площадки нового житлового будівництва забезпечені зручними зв'язками по магістральних вулицях з центральною та іншими частинами міста і не порушують існуючу планувальну структуру.

Згідно розрахунків, у нових районах розміщені заклади первинного обслуговування (зклади дошкільної та середньої освіти тощо).

Виробнича зона Ужгорода сформована з промислово-виробничих і комунально-складських об'єктів, які сконцентровані в чотирьох промислових зонах: Західній, Східній, Південний 1 і Південний 2.

До складу цих зони входять групи виробничих, транспортних, комунальних і складських підприємств.

Окремі виробничі об'єкти мають дисперсне розташування по усій території міста. Це здебільше комунальні підприємства та підприємства обслуговування транспорту (значні території гаражів).

За час реалізації генерального плану 2004 року відбулися значні зміни в структурі територій промислових утворень, а також на невикористаних виробничих площах діючих підприємств на різних умовах землекористування розташувались малі підприємства, переміщені підприємства із зони бойових дій, комерційні склади, бази та інші структури.

У складі даного проекту аналіз ефективності використання території промислової зони не передбачався. Такий аналіз повинен виконуватися спеціалізованим проектним інститутом в роботі "Схема існуючої та перспективної організації виробничих територій м. Ужгород".

У цій документації надаються пропозиції щодо ревіталізації вже недіючих промислових комплексів, що знаходяться в межі міста, розглядаючи цю реконструкцію промислової архітектури із змінами, як профілю виробництва так і її функціонального призначення під житло, торгівлю, офісні центри та ін.

Даним проектом пропонується залишити невикористані території переважно без зміни їх функціонального призначення для розвитку промисловості і транспортно-складського господарства на перспективу, розміщення на цих територіях підприємств, які підлягають переносу з інших промислових майданчиків міста.

Ділянки, які прилеглі до магістральних вулиць загальноміського значення, привабливі для розвитку зони громадського центру, будівництва проектною магістральною вуличною мережею тощо.

Існує значний попит на земельні ділянки особливо в центральній частині міста і зараз складається такий стан, коли приватні інвестиції сприятимуть переміщенню підприємств на нові місця.

Резервом для розвитку переважно житлово-громадської забудови є ділянки підприємств, що підлягають виносу.

Проектом передбачається подальше використання виробничих територій зон Південний 1, Південний 2 і Західний для розміщення виробничих, складських, комунальних та транспортних підприємств.

В зв'язку з необхідністю передислокації промислових об'єктів, що знаходяться в зонах житлової, історичної забудови, та для розвитку підприємств нової сталої економіки проектом внесення змін зарезервовано біля **19,6 га** територій для створення виробничих, транспортно-складських комплексів та об'єктів транспортного сервісу. З них передбачається в районі очисних споруд 3,42 га під індустріальний парк, 4,2 га під логістичний комплекс та 5,85 га під транспортно-складські комплекси.

На територіях існуючих об'єкти транспортної інфраструктури (гаражні кооперативи загальною площею біля 14,65 га) на ділянках, які мають дисперсне розташування по місту, як поблизу кварталів існуючої забудови, так і в нових планувальних утвореннях, пропонується проведення заходів реновації з частковим залишком території під розміщення багаторівневих паркінгів.

Даним проектом виявлені та зафіксовані санітарно-захисні зони виробничих об'єктів, уточнені межі їх планувальних утворень, намічені еколого-містобудівні заходи щодо оздоровлення довкілля.

Зона зелених насаджень та відпочинку (рекреаційна зона).

В даній містобудівній документації зона озелених та рекреаційних територій включає зелені насадження загального користування (парки, сквери, набережні, лугопарки), ландшафтно-рекреаційні зони, фізкультурно-спортивні об'єкти, формування зон короткочасного відпочинку і лісові насадження державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України".

В межах об'єктів нового зеленого будівництва на основі проектних розробок і зонування території можливо зарезервувати території з різним характером благоустрою і допустимим рекреаційним навантаженням.

На основному кресленні позначені території можливого формування рекреаційних зон короткочасного відпочинку, рекреаційних зон активного відпочинку, де передбачений високий рівень благоустрою і розміщення відповідних рекреаційних, спортивних і громадських об'єктів.

Передусім це стосується розвитку внутрішньоміської ландшафтно-рекреаційної зони відпочинку вздовж р. Уж.

Так, у західному планувальному угрупованні (райони вул. Загорської і житлового масиву "Сади") пропонується сформувати рекреаційні зони з розміщенням спортивних майданчиків на територіях площею біля 17,54 га та відпочинковою зоною площею біля 37,45 га. В східному планувальному угрупованні пропонується на території, що потрапляє у зону 5 % затоплення організацію гідропарку орієнтовною площею 32,51 га без врахування дзеркала водних об'єктів.

Таким чином, проектними рішеннями формується комплекс відкритих просторів по осі захід – схід уздовж річки Уж, яка включає в себе рекреаційні зони уздовж вул. Загорської, в районі нової забудови "Сади", далі на схід – Боздоський парк з комплексом рекреаційних і спортивних споруд, потім сквери, парки і набережні як існуючі так і проектні, і далі на сході міста – "гідропарк".

Крім того, у північному, східному і південному планувальних угрупованнях міста пропонується дисперсне розташування парків та скверів загального користування.

Передбачено забезпечення територій зелених насаджень загального користування мережею закладів торгівлі та громадського харчування, влаштування ігрових павільйонів, атракціонів тощо. У відповідних місцях передбачаються автостоянки приватного та службового автомобільного автотранспорту. Транспортні та інші зв'язки з центром міста та іншими територіями здійснюються мережею існуючих та проектних вулиць та пішохідних шляхів.

У містобудівній документації "Продовження виконання (завершення) робіт із розроблення проекту містобудівної документації "Внесення змін до генерального плану м. Ужгород (у частині актуалізації вихідних даних та проектних рішень)" враховано пропозиції проекту "Схеми комплексного озеленення території міста Ужгорода" розробленого ДП "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" імені Ю.М. Білокопя" (м. Київ, 2016 р.).

Всього внесенням змін до генерального плану передбачається доведення загальної кількості територій зелених насаджень загального користування до 283,54 га.

Містобудівні обмеження забудови

Блакитні лінії (лінії обмеження висоти та силуету забудови) спрямовані на регулювання естетичних та історико-містобудівних якостей забудови проектом не визначалися, тому що Внесенням змін до генерального плану в місті Ужгороді пропонується розвиток сельбищної забудови згідно до п.6.1.3 ДБН Б.2.2-12:2019 – міста чисельністю понад 100 тис. осіб – висотність багатоквартирної житлової забудови встановлюється містобудівною документацією (у разі будівництва об'єкта на складному рельєфі висота визначається з врахуванням цокольного поверху) та з врахуванням науково-проектної документації – "Історико-архітектурний опорний план м. Ужгорода Закарпатської області з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів", а саме:

- в зонах охорони пам'ятки створюються сприятливі умови для огляду пам'ятки та її оточення, які не заважають візуальному сприйняттю об'єкту, не порушують його оточення;
- в зоні регулювання забудови I-ї категорії заборонено будівництво будинків, які порушують структуру та характер історично сформованого середовища забудови та перевищують її висотність; не допускається закривати пам'ятку новобудовами та насадженнями, не допускати зведення нових будинків та споруд, які негативно вплинуть на композиційну значимість пам'яток;
- в зоні регулювання забудови II-ї категорії допускаються висота та масштаб існуючої забудови; будівництво регулюється в залежності від природніх умов та регламентуються висотністю до п'яти поверхів

Блакитна лінія складається історично і, по можливості, зберігається в процесі реконструкції охоронних територій міста.

Блакитні лінії зазначаються при розробленні детальних планів територій, при виконанні розгорток фасадів вулиць, кварталів.

Структура та висотність забудови вирішується на основі історико-містобудівного обґрунтування в кожному окремому випадку.

Зелені лінії обмеження розміщення об'єктів у межах озелених територій загального користування будуть визначатися на наступних стадіях проектування (детальні плани територій) після встановлення меж парків та зелених зон загального користування і віднесення цих ділянок до рекреаційних земель рішенням Ужгородської міської ради.

Проектом надані пропозиції по визначенню зелених насаджень загального користування (парків, скверів, лугопарків, зелених зон), як існуючих, так і проектних.

Жовті лінії – лінії обмеження зон можливих завалів житлових громадських, промислових та інших будівель і споруд, розміщених уздовж магістральних вулиць сталого функціонування, по яких проводиться евакуація населення категорованого міста в особливий період та підтримується транспортне забезпечення виконання рятувальних і невідкладних аварійно-відновлювальних робіт. Ужгород відноситься до категорованого населеного пункту. Жовті лінії відображаються на схемі «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) на особливий період».

Для визначення параметрів "червоних ліній" необхідно розробити (відкоригувати відповідно до прийнятих рішень проекту "Внесення змін до генерального плану м. Ужгород.) "План червоних ліній" у масштабі 1:2000.

У зв'язку з вищезазначеним "Схема містобудівних обмежень забудови", на якій показані блакитні, зелені та жовті лінії забудови не розроблялася.

9. ПРОЕКТНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ

Відповідно до Завдання розроблення даним проектом не передбачається збільшення території міста, а передбачається більш ефективно використання територій в існуючій межі.

Так як на даний час проект встановлення межі відсутній, баланс існуючого використання території міста складений за цифровою картою.

Згідно рішень даного проекту, передбачається наступна трансформація територій в існуючій межі:

- нова багатоквартирна забудова 116,22 га: 53,64 вільні від забудови території та 62,58 га – зміна цільового призначення (4,63 га садибної забудови, 12,09 га громадської забудови, 9,08 га територій спецпризначення, 11,57 га територій транспорту, 25,21 га територій промисловості) ,
- нова садибна забудова 4,47: зміна цільового призначення (1,32 га територій промисловості, 3,15 га територій транспорту);
- нова громадська забудова 65,35 га: 48,83 га на вільних від забудови територіях та 16,7 га зміна цільового призначення (2,31 га садибної забудови, 1,02 га багатоквартирної забудови, 1,93 га територій спецпризначення, 6,32 га територій транспорту, 4,94 га територій промисловості),
- нові території транспорту 12,17 га: 5,85 га на вільних від забудови територіях та 7,16 га зміна цільового призначенням (6,32 га територій спецпризначення);
- нові території промисловості 11,75 га (за рахунок відкритих земель без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом);
- будівництво нових вулиць на площі близько 20,0 га;
- нові зелені насадження на площі 274,64 га (за рахунок відкритих земель без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом): 184,98 га зелених насаджень загального користування (із них 133,4 га нові зелені насадження загального користування, 45,18 га – проектний лугопарк, 6,4 га – меморіальний парк (намісці закритого кладовища) та 89,66 га зелених насаджень спецпризначення.

Таблиця 8. Орієнтовне існуюче та проектне на розрахунковий строк використання земель м. Ужгород, у га

Категорії земель	Існуючий стан	Трансформація		Розрахунковий строк
		нові (+)	вибуття (-)	
1. Забудовані землі:	2896,84			3036,91
багатоквартирна забудова	283,97	116,22	-1,02	399,17
одноквартирна забудова	1177,79	4,47	-6,94	1175,32
громадська забудова	345,83	65,35	-12,09	399,09
спецтериторії	93,49	0	-17,33	76,16
землі промисловості	213,82	11,75	-31,47	194,1
землі транспорту та зв'язку	262,06	12,17	-21,04	253,19
вулиці	519,88	20,00	0	539,88
2. Незабудовані землі:	898,36			758,29
кладовища	20,51	0	-6,4	14,11
зелені насадження	98,56	274,64		373,2
з них				
загального користування	98,56	184,98	0	283,54
інші		89,66	0	89,66
ліси	104,74	0	0	104,74
прикордонна смуга	141,74	0	0	141,74
відкриті землі (без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом)	427,81	0	-427,81	0
водні поверхні (акваторії)	105,00	19,5	0	124,5
УСЬОГО	3795,2	524,1	-524,1	3795,2

10. ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА

Автомобільні дороги

Відповідно до Концепції створення і функціонування національної мережі транспортних коридорів в Україні, міжнародна автомобільна дорога М-06 Київ – Чоп є ділянкою автомобільного транспортного коридору, що реконструюється Критський №5 напрямку Косини – Чоп – Стрий – Львів – Рівне – Сарни – Мінськ. На перспективу передбачена реконструкція зазначеної автомобільної дороги за параметрами 1А технічної категорії. Перетин автомобільного коридору з іншими автомобільними дорогами та залізничними лініями передбачений в різних рівнях.

Крім того, проект передбачає:

- будівництво південно-західної ділянки об'їзної дороги м. Ужгорода, яка пройде від існуючої автомобільної дороги М-06 Київ – Чоп через с. Розівку та с. Сторожниця до проектного пункту пропуску «Сторожниця». Зазначена ділянка об'їзної дороги передбачена за параметрами 1 технічної категорії;
- будівництво територіальної автомобільної дороги від Ужгорода до перспективного місцевого пункту пропуску «Сторожниця», за параметрами III технічної категорії;
- враховуючи наявність шляхопроводу на автодорозі М-08 в районі Горян, проектом передбачено влаштування транспортної розв'язки в різних рівнях з метою впорядкування виїзду на автодорогу М-08 з мікрорайону оптового ринку по вул. Олександра Блистіва;
- реконструкція під I технічну категорію міжнародну автомобільну дорогу державного значення М-06 Київ – Чоп на підходах до міста;
- реконструкція під II технічну категорію національну автомобільну дорогу державного значення Н-13 Львів – Самбір – Ужгород;
- реконструкція районних автомобільних доріг місцевого значення з підвищенням до IV технічної категорії;
- будівництво пунктів автосервісу та автостоянок для відстою вантажного транспорту на в'їздах до міста з боку Мукачева, Львова та Чопа.

Автомобільний транспорт

З метою зменшення навантаження на магістральну мережу міста та розвантаження АС-1 та АС-2 від приміських маршрутів, проект передбачає будівництво приміської автостанції IV класу з Мукачівського напрямку в районі з'єднання перспективної ділянки вулиці Олександра Блистіва з існуючою об'їзною дорогою поруч з територією оптового ринку. Також організацію автобусного маршруту для з'єднання нової автостанції з центром міста, залізничним вокзалом та існуючими автостанціями.

Проведення реконструкції та капітального ремонту існуючої автостанції АС-1 до належного технічного стану з впровадженням сучасного інформаційного забезпечення; подальша оптимізація мережі автобусних маршрутів у всіх видах сполучення; модернізація та придбання нового рухомого складу великої та середньої місткості. АС-1 на перспективу передбачено використовувати для міжнародних, міжміських та транзитних автобусних маршрутів. Розташування автостанції поруч з залізничним вокзалом створюватиме потужних пересадочний вузол та відкриє нові європейські напрямки

В реконструкції автостанції №2, яка знаходиться на вул. Фединця, необхідності не має. Це обумовлено тим, що основний пасажиропотік буде приймати АС-1 та нова автостанція, а також тим, що дана автостанція знаходиться в центральній частині міста і не має можливості розширити свою площу. Автостанція потребує лише капітального ремонту.

Залізничний транспорт

Відповідно програми «Проектування та виконання робіт з відновлення залізничної колії європейського зразка шириною 1435 мм від станції Чоп до станції Ужгород з доведенням до перону залізничного вокзалу Ужгород» на 2022-2023 передбачено було відновлення залізничної колії 1435 мм. В зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації дані роботи не виконувались.

На перспективу передбачено відновлення євроколії на ділянці 20 км між Чопом та Ужгородом відкриває можливості для запуску прямих далеких поїздів із Ужгорода до Будапешта, Братислави, Відня, Праги, Дрездена та Белграда, а також регіональних поїздів до Кошиці та Захоні. Зазначений захід дозволить створити в Ужгороді хаб, в якому пасажирів зможуть пересідати з поїздів широкої колії, на поїзди європейської колії.

Крім того, влаштування євро колії дозволить місцевим підприємствам завантажувати свою продукцію безпосередньо до європейських вагонів та відправляти їх без додаткового навантаження своїм споживачам у країнах ЄС.

На залізничному вокзалі «Ужгород» Також передбачено влаштувати митний контроль, щоб доїжджати в пункти призначення, не витрачаючи часу на це на кордонах.

Крім того, Європейська Комісія та Європейський інвестиційний банк опублікували дослідження, в якому запропоноване розгортання європейської колії на залізничних шляхах до Львова та Кишинєва. Це стане першим кроком до покращення сполучення між Польщею та Україною, а також між Румунією та Молдовою. Дослідження “Стратегія ЄС інтеграції залізничних систем України та Молдови” було виконано технічною консультативною службою ЄІБ JASPERS, в рамках плану дій «Шляхів солідарності Україна – ЄС».

Відповідно до цього передбачено на україно-словацько-угорський кордоні розбудови української магістральної мережі залізниць стандарту 1435 мм: Чоп – Ужгород – Самбір – Львів.

В Ужгороді, з метою покращення умов безпеки руху через залізницю, рішенням проекту внесення змін до генерального плану передбачається будівництво 3-х шляхопроводів в створі вулиць Мукачівська, Романа Шухевича та Болгарська.

Пункти пропуску

На першу чергу проект передбачає відповідно до проекту «Модернізація та реконструкція пунктів пропуску на словацько-українському кордоні», що фінансується з фондів ЄС в рамках Програми прикордонного співробітництва «Європейський інструмент сусідства та партнерства» передбачено розбудова інфраструктури міжнародного пасажирського, вантажного для автомобільного сполучення пункту пропуску «Ужгород - Вишне Немецьке», що передбачає реконструкцію існуючих митних споруд на пасажирському напрямку, розширення стику доріг пункту пропуску «Ужгород - Вишне Немецьке».

Також, на перспективу передбачено облаштування залізничного міжнародного пункту контролю з відповідною інфраструктурою.

Крім того, для ефективного транскордонного співробітництва і забезпечення розвитку євро регіону, а також Схеми планування території Закарпатської області по пунктах пропуску в межах зони впливу міста передбачено:

- облаштування під'їзних шляхів до пункту пропуску;
- будівництво комплексів автосервісу (АЗС, СТО, автостоянок для зберігання приватного та відомчого транспорту, автостоянок для зберігання вантажного транспорту);
- створення сервісної інфраструктури: готелів, мотелів, закладів харчування, торгівлі, медичних закладів, філії банків, туристичних агенцій;
- створення приміщень: санітарних, для поглибленої перевірки документів, тимчасового утримання затриманих осіб, прикордонних нарядів;
- створення оглядових ям та навісів над смугами руху та місцями огляду транспортних засобів, освітлення під'їзних шляхів до пункту пропуску.

Відповідно «Схеми планування території Закарпатської області» в зоні впливу м. Ужгород проектом передбачається будівництво та облаштування місцевого автомобільного пункту пропуску «Сторожниця» з будівництвом супутньої інфраструктури та під'їзду до нього.

Авіаційний транспорт

Згідно з рішеннями «Схеми планування території Закарпатської області» основним аеропортом області мав стати аеропорт «Закарпаття» у м. Мукачево, будівництво якого передбачено відповідно програми Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво».

На перспективу аеропорт «Ужгород» передбачено використовувати розвивати в існуючих межах для малої авіації, а також для екстрених служб області. Відповідно до Державної цільової програми «Розвитку аеропортів України на період до 2023 року» заплановано:

- відновлення та реконструкція асфальтобетонного покриття аеродрому (злітно-посадкової смуги, руліжних доріжок та перону);
- будівництво авіаційно-рятувальної станції.

Крім того, на більш віддалену перспективу проектом передбачено:

- облаштувати нову привокзальну площу з автомобільними стоянками, які будуть знаходитись в центральній частині цієї зони з забезпеченням безперешкодного доступу до будівлі терміналу. З огляду на прогнозований пасажиропотік передбачено влаштувати автостоянку на 100 машино-місць;
- реконструкція існуючого готелю зі збільшенням кількості ліжко-місць;
- відкриття регулярних рейсів у напрямках до міст України і міст зарубіжних держав;
- створення належних умов для прийому пасажирів повітряних рейсів;
- впровадження вантажних перевезень шляхом будівництва транспортно-логістичного комплексу для переробки вантажів з різних видів транспорту.

Водний транспорт

На віддалену перспективу можлива організувати туристичні водні маршрути по р. Уж від Підзамкового парку до Боздоського парку, використовуючи для цього маломірні човни.

Магістральна вулична мережа

Розвиток магістральної мережі міста передбачає подальше вдосконалення та формування радіально-кільцевої структури, що дозволить вивести транзитний рух за межі забудови, розвантажити магістралі центральної частини Ужгорода. Магістральна вулична мережа і на далі буде складатися з магістральних вулиць загальноміського та районного значення.

Розвиток вуличної мережі міста передбачено з урахуванням пропозицій Плану сталої міської мобільності.

Проектом внесення змін до генерального плану по вуличній мережі передбачено:

Загальноміського значення регульованого руху.

1. Для зв'язку міста з запроєктованою південно-західної об'їзною дорогою проектом передбачено будівництво магістральної вулиці загальноміського значення Проектної №1, яка пройде від західної межі міста вздовж каналу (з обох сторін) з виходом на вул. Єньківська. Протяжність вулиці становитиме 2.6 км, ширина проїзної частини 2х6.0 м.

2. Для зменшення навантаження на центральну частину міста від транзитного транспорту, що рухається на пункт пропуску, передбачено організацію «малої» об'їзної, для цього необхідно виконати наступні заходи:

- на першу чергу передбачено будівництво вулиці Проектна №2, як ділянки західної об'їзної дороги. Запроектована ділянка вулиці пройде від існуючої вулиці Єньківська вздовж державного кордону з виходом на вул. Собранецьку (в районі примикання до існуючої об'їзної дороги). В місці проходження ділянки об'їзної дороги в районі Ужгородського аеропорту на першу чергу передбачене світлофорне регулювання та шлагбаум для неможливості проїзду транспорту при зльоті та посадці літаків, а на віддалену перспективу – проходження вулиці у тунелі. Протяжність магістральної вулиці становитиме 3,7 км, ширина проїзної частини 12,0 м;
- будівництво вулиці Проектна №3 від вул. Болгарська до вул. Тиводара Легоцького з будівництвом естакади над залізничною лінією. Протяжність проектної магістральної вулиці становитиме 2,0 км, ширина проїзної частини 12,0 м;
- реконструкція вулиць Тиводара Легоцького, Єньківська, Олександра Блистіва та частини вулиць Болгарська з розширенням проїзної частини до 12,0 м;

Реалізація зазначених заходів дозволить створити напівкільце, яке буде виконувати функції об'їзної (до будівництва північно-західної об'їзної дороги), зменшуючи тим самим навантаження на центральну частину міста від легкового транспорту, що рухається до/з пункту пропуску.

3. Подовження вул. Романа Шухевича до вул. Павла Чубинського з будівництвом естакади над залізничною лінією. Протяжність становить 0,4 км, ширина проїзної частини – 12,0 м. Зазначений захід дозволить додатково з'єднати частини міста розділені залізницею, а також зменшити навантаження на центральну частину міста.

4. Подовження вул. Олександра Блистіва до існуючої об'їзної дороги. В місці перетину передбачена транспортна розв'язка в різних рівнях використовуючи існуючий шляхопровід (під'їзна залізнична лінія ліквідована) в створі об'їзної дороги. Протяжність становитиме 0,4 км, ширина проїзної частини 9,0 м. Зазначена ділянка передбачена для додаткового зв'язку міста з мікрорайоном «Горяни» та оптовим ринком.

5. З'єднання 2-х ділянок вул. Гвардійської протяжністю 0.4 км з влаштуванням проїзної частини 12.0 м.

6. Реконструкція магістральних вулиць загальноміського значення з розширенням проїзної частини:

- з розширенням проїзної частини до 12,0 м: Гвардійська (протяжність реконструкції 2,1 км), Капушанська (2,7 км), Романа Шухевича (1,0 км), Єньківська (1,7 км), Собранецька (2,5 км), Легоцького (1,0 км), Митна (0,5 км), Карпатської України (5,0 км), Об'їзна дорога в межах міста (12,7 км), Грушевського (від вул. Заньковецької до вул. Капушанська) (0,4 км);
- з розширенням проїзної частини до 9,0 м: Сергія Мартина (1,1 км), Романа Шухевича (ділянка) (0,6 км), Болгарська (ділянка) (0,4 км), Шумна (1,2 км).

Загальна протяжність реконструкції магістральних вулиць загальноміського значення становитиме 32,9 км.

Всього на розрахунковий строк протяжність магістральних вулиць загальноміського значення складе 49,6 км, з яких проектних – 8,1 км. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становить 1,4 км/км².

Районного значення:

- будівництво вулиці Проектної №4, яку передбачено побудувати за рахунок демонтажу під'їзної залізничної колії для додаткового зв'язку вулиць Карпатської України та Будителів. Протяжність вулиці становитиме 0,4 км, ширина проїзної частини 12,0 м;
- будівництво вулиці Проектної №5 для обслуговування кварталу садибної житлової забудови в північно-західній частині міста (район вулиці аеропорту). Протяжність вулиці становитиме 2,2 км, ширина проїзної частини 6,0 м;
- на більш віддалену перспективу проектом передбачено подовження вулиці І.Франка до вул. Собранецької (перехрестя з вул. Грибоєдова) з будівництвом тунелю під Ужгородським аеропортом. Зазначений захід дозволить зменшити навантаження на вул. Собранецька шляхом прямого сполучення з автомобільним транспортним мостом Масарика. Протяжність проектної ділянки вулиці становитиме 0,6 км, ширина проїзної частини – 12,0 м.
- реконструкція та капітальний ремонт магістральних вулиць районного значення: Загорська, Гранітна, 8 Березня, Можайського, Стрільнична, Університетська, Бродлаковича, Тельмана, Кошицька, Осипенка, Гулака-Артемовського, Богомольця, Радищева, Сурикова, Нікітіна, Верховинна, Короленка, Янтарна, Цегольнянська, Великокам'яна, Шахтарів, Заньковецької, Достоевського, Дендеші, Урожайна.

Загальна протяжність реконструкції та капітального ремонту магістральних вулиць районного значення на перспективу становить 25,0 км.

Всього на розрахунковий строк протяжність магістральних вулиць районного значення складе 71,7 км, з яких проектних – 3,3. Щільність мережі магістральних вулиць загальноміського значення становить 1,8 км/км².

Крім того, по магістральній мережі міста передбачено:

- будівництво розв'язок кільцевого типу в одному рівні на перехрестях вулиць: Гвардійська – Єньківська, Єньківська – Проектна №1, Легоцького – 8-го Березня, 8-го Березня – М. Грушевського, М. Грушевського – М. Заньковецької, Минайська – В. Дрогомирницького, просп. Свободи – Станційна, просп. Свободи – В. Комендаря, просп. Свободи – Минайська – Швабська, Будителів – Академіка Шпеніка, О. Фединця - Корятовича;
- реконструкція існуючих світлофорних об'єктів з впровадженням сучасних світлодіодних технологій;
- влаштування додаткової смуги для руху транспортних засобів по вул. Академіка Шпеніка на під'їзді до перехрестя вул. Карпатської України – Руська.

Також під час будівництва та реконструкції вулиць обов'язково повинні враховуватись потреби у виконанні робіт з пониження бортового каменю на вулицях, дорогах (краях проїзної частини, укріпленої смуги узбіччя) в місцях перетину пішохідних шляхів (тротуарів), в місцях для проїзду автотранспортних засобів, установлення бортового каменю на зупинках на рівні підлоги транспортних засобів загального користування, облаштування пішохідних переходів з урахуванням користування ними особами з особливими потребами, які пересуваються на колісних кріслах, та встановлення звукових сигналів на світлофорах.

Всього на кінець розрахункового строку протяжність магістральних вулиць складає 121,3 км, щільність мережі магістральних вулиць складає 3,0 км/км², що вище ніж нормативні вимоги.

Штучні споруди, мости та транспортні розв'язки

З метою покращення умов безпеки руху, підвищення пропускнуої спроможності вуличної мережі передбачається влаштування ряду штучних інженерних споруд. Ці споруди пропонується влаштувати через річку Ужгород, залізницю, в містах перетину основних магістральних вулиць в місті.

1. Будівництво шляхопроводів (естакад) на перетині магістральних вулиць з залізничною лінією:

- в створі вулиці Карпатської України - Мукачівська передбачено влаштувати естакаду через залізничну лінію ліквідувавши при цьому регульований залізничний переїзд. В зв'язку з тим, що зазначені вулиці проходять в умовах щільної житлової забудови, естакаду передбачено зробити 2-х смуговою (по одній смузі в кожному напрямку). Це дасть можливість вирішити питання проїзду залізничної лінії в двох рівнях, а також уникнути знесення житлових будинків.
- будівництво естакади через залізничну лінію в створі вулиць Романа Шухевича – Павла Чубинського, це дозволить додатково з'єднати частини міста розділені залізницею, а також зменшити навантаження на центральну частину міста;
- будівництво естакади через залізничну лінію в створі вулиць Болгарська – Проектна №3. Зазначена естакада входить в комплекс заходів по будівництву «малої» об'їзної дороги міста;

2. Реконструкція (розширення) транспортного мосту ім. Масарика через р. Уж в створі просп. Свободи від існуючої кільцевої розв'язки пл. Богдана Хмельницького до кільцевої розв'язки пл. Захисників України без влаштування дублера. Зазначених захід передбачає реконструкцію частини вулиці Закарпатської та її подовженням до мостового переходу шляхом влаштування підпірної стінки зі збереженням існуючого скверу в правобережній частині міста.

3. Будівництво транспортних розв'язок в різних рівнях на перетині вулиць: Тімірязєва – існуюча об'їзна дорога, Гранітна - існуюча об'їзна дорога та подовження вул. Олександра Блістива з існуючою об'їзною дорогою.

4. Влаштування кільцевого руху на перетині вулиць Дворжака та Палія;

5. Реконструкція та капітальний ремонт мостів: в створі вулиці Академіка Шпеніка, пішохідного мосту між пл. Шандора Петефі та набережною Незалежності, в створі просп. Свободи (пл. Б. Хмельницького), в створі вулиці Оноківська.

6. Реконструкція та капітальний ремонт існуючих шляхопроводів в створі вулиць Руська та Будителів.

Організація одностороннього руху.

Мережу односторонніх вулиць передбачено залишити по існуючій схемі додавши односторонній рух по вулицям Крилова, Братів Брацайків, Юрія Гойди та частині вулиці Ференці Ракоці. Також передбачено частину вулиці Закарпатської (на підході до автомобільного мосту Масарика) також зробити односторонньою.

Крім того, на перспективу рекомендовано розглянути можливість організації мережі одностороннього руху на наступних ділянках вулиць:

1. Від автомобільного мосту Т.Г. Масарика - пл. Дружби народів - вул. Довженка - бульв. Фединця - вул. Другетів - канал - вул. Доманинська - об'їзна;

У зворотному напрямку від об'їзної - вул. Тимирязєва - вул. Берчені - Собранецька - вул. Митна - пл. Дружби народів – автомобільний міст Т.Г. Масарика;

2. Від вул. Собранецька - вул. Закарпатська - вул. Гвардійська - вул. Єньковська - Боздоський міст;

У зворотному напрямку: Боздоський міст - вул. Загорська - вул. Собранецька;

3. Від вул. Берчені - вул. Другетів (вул. Сільвая) - вул. Шумна – Радванський автомобільний міст по вул. Анкудінова - Шпеніка;

Зворотний напрямок: Від Радванського автомобільного мосту по вул. Анкудінова-Шпеніка - вул. Підградська - вул. Добрянського - вул. Кармелюка - вул. Другетів;

4. Від проспекту Свободи - вул. Капушанська - вул. Легоцького (вул. Грушевського).

5. Для зменшення навантаження транспорту на вул. Загорській в напрямку через Боздошський транспортний міст в спальні райони з виїздом на вул. 8-го Березня, передбачено розглянути можливість після Боздоського мосту відкрити односторонній рух в праву сторону через вулиці Приладобудівників та Юрія Бобяка в напрямку південної межі міста Ужгород і Сторожниці біля електростанції Ужгород-2 з виїздом на вул. Юрія Біровчака та вул. Набережна в с. Сторожниця з виїздом на вул. Капушанська в с. Сторожниця. Звідси через землі Холмківської ОТГ з вул. Перемоги на вул. Минайську з виїздом на вул. Богдана Хмельницького (продовження вул. 8-го Березня) на південь за межі міста на вул. Богдана Хмельницького поворот біля Ядзакі по вул. Ференца Семана через пл. Енді Варгола з виїздом у сторону Чопа вул. Патруса Карпатського.

Зазначений захід на половину зменшив навантаження легкового транспорту на кругові розв'язки на перетині вул Капушанська і вул. Тиводара Легоцького та вул. Тиводара Легоцького з вул. 8 Березня в м. Ужгород.

Доцільність влаштування зазначених односторонніх вулиць пропонується вирішувати на подальших стадіях проектування при розробленні відповідними спеціалістами «Схеми організації руху транспорту» та з обов'язковим врахуванням громадської думки.

Пішохідні вулиці.

У подальшому проектом передбачено збереження існуючих магістральних вулиць на яких має бути дозволений лише для обслуговуючого транспорту.

У центральній частині проектом передбачено організацію пішохідного руху по пл.. Корятовича з можливістю проїзду тільки громадського транспорту.

Велосипедна інфраструктура міста.

На перспективу передбачено влаштувати велосипедні маршрути основні з яких пройдуть по вулиці Собранецька: від вул. Доманинської, вул. Другетів до прикордонного пункту пропуску «Вишне Німецьке». В південно-західній частині міста це напрямок вулиці Капушанська – с. Малі Селменці. В південній: вул. Швабська – вул. Минайська – с. Розівка. В південно-східній частині міста: вулиця Карпатської України, яка поєднує центр міста та промисловий район, в східній частині міста – напрямок вулиці Іштвана Дендеші, що веде в район "Радванка", а також напрямок вул. Міклоша Берчені – вул. Климента Тимірязєва, і далі до "Шахти".

Проектом передбачено створення мережі транспортно-пересадкових вузлів з громадського транспорту на велосипед, а також передбачені заходи щодо організації велопарковок та пунктів прокату велосипедів.

Визначення ширини велосипедних доріжок (велосмуг) та кількість смуг руху передбачено на подальших стадіях проектування

Міський пасажирський транспорт

Передбачений розвиток магістральної вуличної мережі і підвищення її пропускної спроможності сприятиме покращенню роботи міського пасажирського транспорту. Розвиток міського пасажирського транспорту міста передбачено з урахуванням пропозицій Плану сталої міської мобільності.

Внутрішньоміський транспорт в місті Ужгород і на далі буде представлено лише автобусом.

Додатково до існуючих ліній автобусу на розрахунковий строк передбачається організація нових ліній призначених для обслуговування районів перспективної житлової забудови, віддалених районів міста та зв'язку їх з центральною частиною міста, залізничним вокзалом та автостанцією.

Нові лінії пройдуть по вулицям: нова ділянка вулиці Загорська, Осипенка, Гвардійська (ділянка вулиці), Великокам'яна, Стрільнична, Бродлаковича, Оноківська (ділянка вулиці), Духновича, Волошина, Дворжака, Романа Шухевича, Павла Чубинського, Єньківська, Можайського та східна ділянка існуючої об'їзної дороги.

Відповідно пропозицій Плану сталої міської мобільності на перспективу є пропозиція відновити деякі маршрути, змінивши їх конфігурацію:

- Маршрут №1 «Залізничний вокзал — вул. Стародоманинська» (через пл. Шандора Петефі, пл. Корятовича, вул. Другетів) – це новий пропонований маршрут, який об'єднає північно-східний район міста із залізничним вокзалом через центральну частину, що розкинулась на лівому та правому березі річки Уж.
- Маршрут №3 «вул. Єньківська — пл. Шандора Петефі» (через вул. Марії Заньковецької, вул. Капушанська) – це новий пропонований маршрут, який об'єднає західний район міста із центральною частиною Ужгорода. Автобуси в напрямку центру рухатимуться по вул. Марії Заньковецької, а повертатимуться назад по вул. Капушанській. Маршрут має потенційний напрямок для розвитку у бік вул. Гвардійської, але для цього потрібно здійснити реконструкцію цієї вулиці.
- Маршрут №5 «вул. Загорська — пл. Корятовичів» (через вул. Івана Франка, ТРЦ "Дастор") – ще один новий маршрут, який об'єднає західний район міста, приватний сектор по вул. Загорській із центром міста. Оскільки західна частина міста має значний потенціал до укрупнення території, пропонований маршрут має потенційний напрямок для розвитку у бік вул. Тютюнова або далі на захід по вул. Загорська.
- Маршрут №18 «"Епіцентр" — УжНУ» (через пл. Шандора Петефі, пл. Корятовича) необхідно продовжити по вул. Миколи Бобяка на Слов'янську набережну, щоб забезпечити доступ до Боздоського парку. Маршрут №20 «мкр-н "Доманинці" — Речовий ринок» (через пл. Корятовича) на під'їзді до залізничного переїзду змінює свій напрямок і рухається по коридору вул. Олега Кошового – вул. Ольги Кобилянської – вул. Антоніна Дворжака – вул. Андрія Палаєва та по повертається назад у свій маршрут.

Проектом по вдосконаленню мережі громадського транспорту для міста Ужгород передбачено влаштування виділених смуг руху для громадського транспорту на деяких ділянках вулиць міста. В центральній історичній частині міста – це площа Корятовича, де пропонується закриття проїзду для приватного транспорту із можливістю проїзду громадського транспорту. В південній частині міста влаштувати виділені смуги руху для громадського транспорту потрібно на:

- вул. Михайла Грушевського від вул. Марії Заньковецької до кільцевої розв'язки на вул. Минайській (виділена смуга руху по парній стороні вулиці);
- вул. Минайська від кільцевої розв'язки на вул. Михайла Грушевського до площі Кирила та Мефодія;
- просп.Свободи;
- вул. Льва Толстого;
- пл. Шандора Петефі;
- вул. Мукачівська;
- вул. Олександра Митрака;
- вул. Робоча від вул. Олександра Митрака до вул. Руська;

- вул. Руська від вул. Робоча до вул. Академіка Шпеніка.

Загальна довжина ліній руху автобусу на розрахунковий період становитиме – 73,3 км. Щільність транспортної мережі складає 1,9 км/км².

На розрахунковий період передбачений обсяг міських автобусних пасажирських перевезень забезпечать 160 одиниць рухомого складу середньої та великої місткості (при розрахунках враховувався маршрутний коефіцієнт). Прийнятий інтервал руху у годину «пік» – 7-12 хвилин.

Зберігання рухомого складу передбачається на території існуючих АТП.

Легковий транспорт

На розрахунковий строк у м. Ужгород загальний рівень автомобілізації буде складати 410 автомобілів на 1 тис. мешканців.

У подальшому приватний автотранспорт мешканців багатоквартирної житлової забудови передбачається повністю забезпечити місцями постійного зберігання, але для цього необхідно виконати окремий проект.

Легкові автомобілі власників, що мешкають в одноквартирній (садибній) забудові, зберігатимуться на території цих земельних ділянок.

Постійне зберігання індивідуальних автомобілів власників нового багатоквартирного будівництва відбуватиметься за наступною схемою:

- площадки на яких розрахунком передбачено більше 100 машино-місць – у багатоповерхових підземних гаражах під прибудинковою територією та у цокольних поверхах житлових будинків;
- площадки на яких розрахунком передбачено менше 100 машино-місць – відкриті автостоянки та у цокольних поверхах житлових будинків;

Для нового багатоквартирного будівництва передбачено організація мережі гостьових стоянок загальною кількістю 980 машино-місць.

На ділянках гаражних кооперативів де проектом передбачена зміна цільового використання територій, для забезпечення місцями постійного зберігання власників зазначених гаражів, передбачено розміщення (на даних територіях) багатоповерхових підземно-наземних гаражів відповідної кількості 3900 машино-місць.

На подальших стадіях проектування необхідно розробити проект облаштування автостоянок для тимчасового зберігання легкових автомобілів, центральної частини міста.

Крім того, рішеннями Плану сталої міської мобільності на перспективу передбачено влаштування відокремлених спеціальних майданчиків для паркування транзитного великогабаритного транспорту, туристичних автобусів та перехоплювальні паркінги.

Враховуючи особливості вулично-дорожньої мережі міста, розташування основної частини промислових об'єктів на схід від залізниці в районі вул. Романа Шухевича, вул. Миколи Огарьова, вул. Сергія Мартина, вул. Коритнянська, а також наявність зовнішнього транзиту по вул. Стародоманинській, яка із східної сторони міста обходить Ужгород із півночі на південь, проектом передбачено розглянути можливість влаштування спеціальних майданчиків (хабів) для паркування транзитного великогабаритного транспорту. Такі майданчики передбачені для подальшого розвантаження товарів та вантажу.

Крім того проектом передбачено розташування такого виду хабу на території газової заправки в районі речового ринку «Краснодонців». Додатково, місто повинне посилити контроль за транзитним вантажним транспортом, що пересувається поза визначеними логістичними коридорами.

Щоденні логістичні переміщення повинні здійснювати згідно встановлених маршрутів у відведений час. Практика розвинутих, передових країн показує, що найоптимальніший час для здійснення роздрібної логістики – це ранкові години (від 5-ої до 7-ої години ранку) перед початком основного трафіку у місті.

Високий туристичний потенціал міста диктує необхідність влаштування спеціальних майданчиків для паркування туристичних автобусів. Враховуючи значні габарити таких автобусів, паркувальні місця повинні бути зручними для здійснення паркувальних маневрів, а розташування майданчиків – поблизу визначених історичних місць та у пішій доступності до центру. Із затверджених існуючих місць для паркування туристичних автобусів доцільно залишити тільки майданчик по вул. Івана Ольбрахта. Паркування по вул. Олександра Фединця через вузькі габарити та недостатню видимість є небезпечним. Парковка біля Ужгородського аеропорту знаходиться надто далеко від туристичних об'єктів міста, тому може слугувати як додатковий майданчик для відстою автобусів.

Проектом передбачено декілька додаткових локацій для влаштування паркувальних місць та майданчиків для туристичних автобусів:

- майданчик на Площі Шандора Петефі (біля колишнього Будинку побуту);
- майданчик на Київській набережні (біля скейт-парку);
- паркувальні місця по вул. Івана Ольбрахта (при виїзді на вул. Шумна);
- майданчик перед стадіоном «Авангард» (для відстою туристичних автобусів);
- майданчик біля Ужгородського аеропорту (резервний, при необхідності для додаткового відстою туристичних автобусів).

Що стосується перехоплювальних паркінгів, проектом передбачено на подальших стадіях проектування розглянути можливість їх розташування на околицях міста біля зупинок громадського транспорту створивши тим самим транспортно-пересадочні вузли. Ідея таких вузлів полягає в тому, що є можливість лишити свій автомобіль на стоянці, віддаленій від центру, і щоб дістатись до необхідної локації, потрібно скористатись громадським або велосипедним транспортом. Тим самим центр міста розвантажуються від автомобілів і заторів стає менше.

Крім того, проектом передбачено створення транспортно-пересадочного вузла в районі залізничного вокзалу «Ужгород».

На розрахунковий строк, місту для обслуговування парку автотранспорту (легкових приватних та державних автомобілів, вантажних автомобілів, транзитного транспорту), необхідно:

- виходячи з кількості розрахункового парку автомобілів, транзитного автотранспорту, при середній нормі обслуговування – 600 автомобілів на 1 паливно-роздавальну колонку на добу, на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 2 АЗС по 4 колонки;
- при середній нормі обслуговування – 300 автомобілів на 1 пост СТО, на перспективу необхідно додатково до існуючих ще 3 СТО в середньому по 7 пости на кожну.

Для технічного обслуговування очікуваного парку автомобілів на розрахунковий строк потрібно: 25 АЗС та 28 СТО.

11. ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ТЕРИТОРІЇ

1. ГІДРОТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ

У межі міста визначені основні заходи з інженерної підготовки території: регулювання русла р. Уж, благоустрій існуючих водойм, протиповіневі заходи; захист територій від підтоплення; протиерозійні заходи; рекультивація порушених територій. Дані заходи вирішені на стадії схеми і не є документами для виконання робіт.

Таблиця 9. Заходи з інженерної підготовки та захисту території

Назва заходів	Одиниця виміру	Кількість
1. Регулювання (розчищення) русла р. Уж та дериваційного каналу	км	14,99
2. Розчищення водних об'єктів	га	43,5
3. Будівництво гідротехнічних водопропускних споруд	од.	3
4. Ліквідація заболоченостей	га	6,1
5. Набережна проектна	км	0,5
6. Протиповіневі заходи: проектні водозахисні дамби обвалування	км	1,9
7. Влаштування парапетів на набережних	км	1,8
8. Нарощення Студентської набережної (підвищити на 0,5 м)	км	1,61
9. Наростити і реконструювати правобережну дамбу (підвищити на висоту до 1,0÷1,5 м).	км	1,64
10. Захист від підтоплення	га	55,0
11. Протиерозійні заходи	га	70,0
12. Протизсувні заходи	га	1,22
13. Благоустрій та влаштування водойм	га	28,7
14. Рекультивація порушених територій	га	3,1

2. ДОЩОВА КАНАЛІЗАЦІЯ

Схемою запроєктовано:

- будівництво нових головних та магістральних колекторів до яких підключаються колектори із прилеглих вулиць та мікрорайонів – 95 км;
- розширення, доповнення та реконструкцію (перекладку в разі потреби) існуючої дощової мережі;
- будівництво очисних споруд дощової каналізації – 6 споруд;
- ліквідацію існуючих випусків дощової каналізації в річку Уж, підключення їх до проектної мережі – 2 випуски;

- реконструкцію існуючої акумулювальної водойми з переобладнанням її в очисні споруди механічного очищення для зменшення навантаження на запроектовані очисні споруди дощової каналізації в лівобережній частині міста. Також пропонується розглянути варіант використання очищених стоків на комунальні потреби для поливу зеленних насаджень та миття твердого покриття;
- ліквідацію не санкціонованих підключень стоків господарчо-побутової каналізації – по мірі виявлення;
- переобладнання існуючих дощоприймальних колодязів змінними сміттеутримачами.

Зокрема передбачено здійснення невідкладних заходів з реконструкції існуючої та будівництва нової дощової каналізації загальним обсягом - 12,6 км, будівництво очисних споруд дощової каналізації – 1 споруда, до цих заходів належать:

- відновлення дощової каналізації по вул. Трудовій 1,1 км;
- відновлення та реконструкція існуючих напірних колекторів дощової каналізації – 1,5 км у двотрубному вимірі;
- будівництво дощоприймальних колодязів по вул. Стрільничній;
- будівництво дощової каналізації в історичному центрі міста в районі вулиць Юрія Гойди, Томаша Масарика, Тараса Шевченка 2,3 км;
- завершення укладання колектору дощової каналізації $\varnothing 1500$ мм по вулицях Михайла Грушевського – 8-го Березня для відведення поверхневих стоків з району забудови від вулиць Василя Комендаря – Павла Чубинського – частини вулиць Минайської – Грушевського (до вулиці 8-го березня);
- прочищення ділянок замулених колекторів з відновленням їх роботи. В разі неможливості виконати перекладання мереж;
- виконання інвентаризації та паспортизації існуючих мереж дощової каналізації.

12. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

1. ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

Виходячи з розрахунків електричних навантажень, враховуючи місцеві умови, для забезпечення надійного електропостачання споживачів в цілому та з урахуванням електропостачання нових ділянок забудови, що передбачені даним проектом, пропонується проведення таких заходів:

- введення нового джерела живлення мереж 110 кВ Ужгородського енерговузла, для чого передбачити будівництво ПС 400 «Ужгород» із заходами ПЛ 400 кВ Мукачеве - Капушани. На даний час місце розташування ПС не визначено, Західна електроенергетична система розробляє технічну документацію, тому на схемі показано орієнтовно і може змінюватись на подальших стадіях проектування;
- провести будівництво ПС-110 кВ «Ужгород-9». Живлення підстанції рекомендується здійснити виконанням заходів на неї ПЛ-110 кВ міського кільця на ділянці «Ужгород-1 – Ужгород-2»;
- необхідне введення нового джерела живлення мереж 110 кВ Ужгородського енерговузла, для чого передбачити будівництво ПС 400 «Ужгород» із заходами ПЛ 400 кВ Мукачеве - Капушани. На даний час місце розташування підстанції не визначено, Західна електроенергетична система розробляє технічну документацію, тому на схемі показано орієнтовно і може змінюватись на подальших стадіях проектування.
- розподілення електроенергії між споживачами передбачено по мережах напругою 10-0,4 кВ, для чого передбачити будівництво необхідної кількості розподільчих пунктів 10 кВ (РП-10 кВ), трансформаторних підстанцій 10/0,4 кВ (ТП-10/0,4 кВ), мереж 10 кВ та 0,4 кВ та зовнішнього освітлення. Розміщення, кількість та потужність РП-10 кВ, ТП-10/0,4 кВ та приєднання їх до електричної мережі міста вирішуються на подальших стадіях проектування згідно Технічних умов енергопостачальної організації.
- важливим напрямком вдосконалення структури паливно-енергетичного балансу є перехід до раціонального поєднання традиційних та нетрадиційних джерел енергії. Зважаючи на те, що блочне обладнання гідроелектростанцій значно зношено, фізично та морально застаріле та відпрацювало свій граничний ресурс необхідно провести реконструкцію та модернізацію енергоблоків та заміну обладнання через моральне та фізичне зношення, на Ужгородській ГЕС та Оноківській ГЕС, для збільшення маневрених потужностей. Також даним проектом враховано технічну пропозицію «Мікро ГЕС дериваційного типу в м. Ужгород Закарпатської області» (2023 р.) щодо будівництва мікро ГЕС потужністю до 199 кВт;
- при забудові проектних площадок слід врахувати розташування існуючих повітряних ліній 110-35 кВ та передбачити улаштування технічних коридорів і охоронних зон, винесення ліній за межі зони житлової забудови або переведення їх у кабельне виконання.

- на протязі всього розрахункового періоду необхідно проводити реконструкцію та розширення електричних мереж, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, впроваджувати енергозберігаюче обладнання та технології.

Положення електростанцій та траси ліній електропередачі 220 – 110 - 35 кВ показано на схемі.

2. ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Виходячи з розміру паливного еквіваленту природного газу $E=1,16$, прийнятого у даному проєкті за вихідний (основний) вид палива, маса умовного палива всього по місту на розрахунковий строк складе близько 249,73 тис. т.

Розвиток газифікації відбуватиметься шляхом розбудови системи розподільчих газопроводів середнього та низького тисків із застосуванням сучасних технологій і матеріалів, прокладання мереж, що значно зменшує капітальні витрати та продовжує термін експлуатації газопроводів, їх кільцювання для забезпечення безперервного і економічного газопостачання всіх споживачів, будівництва нових об'єктів ГРП, ШРП.

Для постачання газу споживачам нової житлово-громадської забудови проєктом пропонується будівництво 24 ГРП (ШРП) та прокладання близько 12,0 км розподільчих газопроводів середнього тиску.

Як напрямок перспективного розвитку газифікації міста, насамперед районів садибної забудови, на подальших етапах проектування пропонується розглянути можливість переходу до одноступеневої системи газопостачання з використанням комбінованих будинкових регуляторів тиску (КБРТ).

Пріоритетним залишається напрямок пошуку нових джерел енергії, у тому числі за рахунок переробки вторинних ресурсів, розвитку галузей, виробництв і технологічних процесів, які сприяють зменшенню використання природного газу і нафтопродуктів.

При забудові проєктних ділянок слід врахувати розташування існуючих газопроводів з дотриманням Кодексу газорозподільних систем щодо їх охоронних зон або винесенням окремих ділянок за межі зони нової житлової забудови.

На наступних стадіях проектування рекомендовано проведення коригування існуючих схеми газопостачання міста, із залученням спеціалізованих проєктних і фахових закладів.

Також на території міста розташована нафтобаза, до якої підведений продуктопровід, який на даний час не діє. Проте, на перспективу, у разі виникнення такої необхідності, він може бути використаний за своїм прямим призначенням.

3. ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Теплопостачання нової житлово-громадської забудови м. Ужгород здійснюватиметься від індивідуального теплотехнічного обладнання. Як варіант, на ділянках багатоквартирної забудови теплопостачання може здійснюватись від модульних (дахових, блочних транспортних) котелень.

Вибір варіанту системи теплопостачання об'єктів, кількість джерел теплопостачання, місця їх розміщення, вибір основного обладнання конкретизуються на подальших стадіях проектування за техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, з урахуванням відповідних Технічних умов та інвестиційних пропозицій.

4. ВОДОПОСТАЧАННЯ

Проектом передбачається дотримання актуальної на даний час загальної схеми водопостачання, яка передбачає забір води з підземних джерел (артезіанських свердловин водозабірної ділянки «Минай» Ужлаторицького родовища питних підземних вод), а також поверхневого джерела – річки Уж, із застосуванням належної технології водопідготовки, знезараження та транспортування води кільцевою мережею централізованого водопроводу низького тиску з відповідними водопровідними спорудами. До кінця розрахункового етапу мережею централізованого водопроводу має бути охоплена вся житлова та громадська забудова населеного пункту.

Як альтернативне джерело водопостачання проектом пропонується дослідження та розробка ділянки «Галоч» Ужлаторицького родовища питних підземних вод. Згідно з протоколом засідання колегії Державної комісії України по запасах корисних копалин від 01.11.2022 №5524 ділянка «Минай» Ужлаторицького родовища питних підземних вод визнана підготовленою для подальшої промислової експлуатації, а ділянка «Галоч» - для подальшого геологічного вивчення, у т.ч. дослідно-промислової розробки, а також промислової експлуатації КП «Водоканал м. Ужгорода».

В рамках вирішення даної проблеми проектом пропонується здійснення реконструкції комплексу водопровідних споруд ділянки «Минай» із збільшенням загального обсягу резервуарів чистої води та модернізації технологічних мереж; реконструкції технологічних мереж та споруд НФС 1,2,3, а також влаштування альтернативного групового водозабору підземних вод «Галоч». Розмір та розташування земельної ділянки альтернативного водозабору визначається на наступних стадіях розробки містобудівної документації після виконання техніко-економічного обґрунтування на основі визначених геолого-промислових параметрів та якісних показників покладів підземних вод родовища «Галоч». Влаштування альтернативного водозабору дозволить забезпечити місту стале та надійне водопостачання проектних та існуючих ділянок житлової і громадської забудови, а також зробить можливим виведення з експлуатації ділянку водозабірних споруд з поверхневого джерела, яка знаходиться під потенційним негативним екзогенним впливом.

Також для організації надійного водопостачання існуючої одноквартирної житлової забудови лівобережжя (планувальне утворення «Західне» в межах вулиць Гранітної, Дендеші, Горянської) проектом передбачено влаштування нової ділянки водопровідних споруд з НС III-го підйому та РЧВ, з котрої питна вода буде доправлятися в мережу до двох контррезервуарів, які передбачаються у найвищій точці рельєфу. Для забезпечення мінімального вільного тиску на позначці найвище розташованих сантехнічних приладів – не менше ніж 0,2 МПа забудовники ділянок багатоквартирної забудови мають передбачати обладнання житлових будівель підвищувальними насосними установками.

Основними заходами з реалізації генерального плану щодо розвитку та удосконалення системи водопостачання м. Ужгород є:

- розроблення/коригування та оптимізація галузевої «Схеми водопостачання міста Ужгорода» (після затвердження «Проекту внесення змін до генерального плану м. Ужгород») у відповідності з проектними рішеннями щодо складу, кількості та розміщенню водокористувачів;
- розроблення проектних рішень щодо впровадження автоматизації системи управління об'єктами водопостачання;
- розроблення геоінформаційної системи об'єктів КП «Водоканал м. Ужгорода» інтегрованої в державну геоінформаційну систему.
- виконання гідрогеологічних досліджень з техніко-економічними розрахунками щодо експлуатації запасів покладів підземних вод ділянки «Галоч»;
- виконання проектних, вишукувальних та будівельних робіт для влаштування альтернативного водозабору на ділянці «Галоч» з комплексом водопровідних споруд та водогонів;
- забезпечення і дотримання розроблених та затверджених технологічних регламентів циклу водопідготовки для всіх ділянок водопровідних споруд;
- організація системи моніторингу хімічного складу води джерел водопостачання, якості та безпечності підготовленої питної води з використанням мобільних додатків та відповідного програмного забезпечення;
- впровадження сучасних екологічних методів знезараження води (змішані оксиданти, гіпохлорит натрію, ультрафіолетові лампи, тощо);
- вдосконалення виробничої бази та обладнання відомчої лабораторії контролю якості питної води для моніторингу якості та контролю за технологічними процесами очищення води;
- забезпечення ділянок нової багатоквартирної та існуючої одноквартирної забудови централізованим водопостачанням. Для цього на подальших стадіях проектування необхідно виконати гідравлічні розрахунки з визначенням схеми розподілення потоків, вузлових витрат для розрахункових режимів роботи водопровідної мережі;

- реконструкція (санація) всіх ветхих трубопроводів та заміна всіх аварійних водогонів з використанням пластмасових труб розрахункової кільцевої жорсткості;
- обладнання всіх абонентів засобами обліку витрат води визначеного метрологічного класу і з імпульсним виходом;
- постійна модернізація виробничої бази КП «Водоканал міста Ужгорода»;
- гармонізація параметрів обчислення мережевих витрат і тарифів для забезпечення розвитку та експлуатації в належному технічному стані системи водопостачання.

5. КАНАЛІЗАЦІЯ

Загальна схема централізованого відведення стічних вод м. Ужгорода до ділянки міських каналізаційних очисних споруд залишається чинною. З поступовим розвитком міста та підвищенням ступеню його благоустрою, передбачається стовідсоткове охоплення водоспоживачів мережею повної роздільної каналізації.

Відповідно до розрахунків проектний обсяг стічних вод мережі централізованої каналізації Ужгорода має скласти 38,25 тис. м³/добу. Даний обсяг зворотних вод передбачено на кінець розрахункового етапу. Він складається з обсягів стоку від усіх груп водоспоживачів за умови повного охоплення мережею централізованої каналізації ділянок житлової та громадської забудови міста.

Здійснення повного біологічного очищення проектного обсягу стічних вод можливе на майданчику існуючих міських каналізаційних очисних спорудах (КОС) за умови їх реконструкції і модернізації з застосуванням сучасних технологій очищення зворотних вод, а також модернізації мережі дощової каналізації з відокремленням її окремих ділянок від централізованої мережі каналізації міста з влаштуванням відповідних очисних споруд дощового стоку. Наразі у зливовий період навантаження на очисні споруди збільшується з середньодобових 51,1 м³ до 100 м³/добу, що є технологічно, екологічно та економічно неприпустимим.

На даний час товариством з обмеженою відповідальністю «Проект МИКС» розроблено проектну документацію на стадії «П» для будівництва нової лінії споруд повного біологічного очищення зворотних вод на існуючому майданчику КОС. Проект отримав позитивний висновок державної експертизи.

Відповідно до рекомендованої технологічної схеми нової лінії КОС м. Ужгород, стічні води від міста та прилеглих населених пунктів, у яких КП «Водоканал міста Ужгород» надає послуги з централізованого водовідведення, після повного біологічного очищення мають відповідати вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 №465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами» та скидатись до річки Уж.

Державною установою «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва» НАМН України було підготовлено Науковий звіт від 11.12.2017 №22.2/4282 по матеріалах щодо обґрунтування встановлення (коригування) розмірів санітарно-захисної зони для каналізаційних очисних споруд КП «Водоканал міста Ужгород» в якому рекомендовано Держпродспоживслужбі України погодити дані матеріали із встановленням розмірів санітарно-захисної зони для каналізаційних очисних споруд від межі найближчих крайніх майданчиків тимчасового розміщення кеку розміром:

- 233 м у північно-східному та східному напрямку;
- 141 м у південно-східному напрямку;
- 288 м у південному напрямку
- 100 м у південно-західному, західному та північно-західному напрямках;
- 300 м у північному напрямку.

Реалізація вищенаведених заходів щодо коригування розмірів санітарно-захисної зони КОС м. Ужгорода можливе за умови здійснення реконструкції споруд та технологічних мереж, дотримання умов експлуатації та виробничої потужності, забезпечення нормативних рівнів вмісту забруднювальних речовин в атмосферному повітрі та нормативного рівня акустичного впливу.

Застосовані технологічні рішення мають забезпечити гнучке та оперативне керування процесом очищення стоків для досягнення необхідного ефекту при можливих змінах параметрів зворотних вод, які надходять до КОС, забезпечити стабільні нормативні показники очищення стічних вод та оптимізувати собівартість кубометру очищених стоків.

З огляду на велику протяжність та рельєф населеного пункту, в схемі каналізації пропонується задіяти каналізаційні насосні станції підкачки колодезного типу. В схемі каналізування проектної забудови планувального утворення «Західний» передбачена районна каналізаційна станція з влаштуванням перемикаючої ділянки між напірним каналізаційним трубопроводом КНС та напірними каналізаційними трубопроводами КОС.

Для каналізування проектної багатоквартирної забудови ділянки, що обмежена вулицями Приладобудівників – Миколи Бобяка, також передбачена районна КНС з транспортуванням стоків напірними трубопроводами до самопливної мережі правого берега.

Приймання рідких відходів від дотепер не каналізованої одноквартирної забудови передбачено за існуючою схемою: до колодезів на ділянці КОС та біля КНС-4. За максимального охоплення міста мережею централізованої господарчої каналізації очікується істотне зменшення обсягу рідких відходів.

Пропозиції щодо проектних каналізаційних мереж та споруд надано в графічній частині проекту.

Основними заходами з реалізації генерального плану щодо удосконалення та розвитку системи каналізації міста Ужгорода є:

- виконання робочої документації та реалізація проекту реконструкції КОС із удосконаленням технології очищення, доочищення та знезараження стічних вод з використанням новітніх технологій. Доведення хімічного, та бактеріологічного складу очищених стоків до нормативних вимог європейських стандартів;
- модернізація системи централізованої каналізації перекладкою амортизованих колекторів і мереж, реконструкцією насосних станцій, дублюванням напірних трубопроводів від насосних станцій I категорії надійності дії та застосуванням енергоощадного обладнання;
- заміна залізобетонних трубопроводів на трубопроводи з композитних матеріалів: труби поліетиленові, поліетиленові двошарові гофровані, поліетиленові спіральні навиті, тощо. Кільцева жорсткість визначається розрахунком на подальших стадіях проектування;
- реконструкція та переоснащення каналізаційних насосних станцій з застосуванням енергоощадного насосного обладнання з частотним перетворювачем;
- проектування та будівництво каналізаційних мереж та споруд на ділянках нової проектної забудови та в районах міста, які дотепер не охоплені мережею централізованої водовідведення. Забезпечення на кінець розрахункового етапу повного охоплення забудови міста мережею централізованого каналізації;
- безумовне дотримання розмірів захисних охоронних зон для всіх каналізаційних самопливних та напірних мереж, КНС, очисних споруд каналізації, трубопроводу скидання біологічно очищених зворотних вод до р. Уж з метою попередження травматизму та загрози пошкодження майна;
- впровадження повної автоматизованої системи керування відведенням і очищенням стічних вод, контролю та діагностики роботи споруд і мереж;
- розроблення та впровадження системи моніторингу скидів господарських та виробничих стічних вод у міську каналізацію, у першу чергу, за показниками якості для забезпечення нормального функціонування технологічних процесів біохімічного очищення на спорудах КОС;
- гармонізація параметрів обчислення мережевих витрат і тарифів для забезпечення розвитку та експлуатації в належному технічному стані системи каналізації.

6. САНІТАРНЕ ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

Стратегія та заходи щодо поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ) в м. Ужгород мають відповідати положенням Закону України «Про відходи» від 05.03.1998 №187/98-ВР; Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 року (схвалено розпорядженням КМУ від 08.11.2017 № 820-р); «Стратегії поводження з відходами в Закарпатській області на 15-річний період» (рішення Одинадцятій сесії VI скликання Закарпатської обласної ради від 16.11.2012 №537); «Програми охорони природного навколишнього середовища Закарпатської області на 2021 - 2023 роки» (Розпорядження Закарпатської ОДА від 14.12.2020 №730), «Програми поводження з твердими побутовими відходами в Ужгородському районі на 2020-2025 роки» (Розпорядження голови Ужгородської РДА від 10.04.2020), з урахуванням рішень містобудівної документації «Схема планування території Закарпатської області» (ДП «ДІПРОМІСТО», м. Київ, 2011 р.)

За результатами моніторингового візиту до Ужгородської міської ради, Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації було наголошено, що відсутність схеми санітарної очистки міста Ужгород не відповідає Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 23.03.2017 №57.

Санітарне очищення міста наразі здійснюється у відповідності до «Правил благоустрою міста Ужгород» (рішення IV сесії V скликання Ужгородської міської ради від 26.12.2006 №136) із застосуванням планово-регулярної системи санітарного очищення території з регулярним (за графіком та визначеним маршрутом) вивезенням побутових відходів спеціальним автотранспортом до місця їх подальшого зберігання/утилізації, а саме до паспортизованого міського полігону ТПВ поблизу с. Барвінок.

Санітарне очищення ділянок нової житлово-громадської забудови розглядається як складова частина загальної схеми санітарного очищення міста.

Загальний проектний обсяг твердих побутових відходів, який буде утворено в межах міста Ужгорода до кінця розрахункового етапу, визначено в розмірі 1,3 млн. т. (6,3 млн. м³). Це значно перевищує розмір вільних на даний час ділянок карт міського полігону ТПВ. З огляду на вищенаведене, існуюча на даний час концепція поводження з ТПВ, яка полягає у збиранні та захороненні відходів у місці їх утворення - на ділянках міського полігону ТПВ, має бути невідкладно трансформована. Концепція трансформації визначена у містобудівній документації «Схема планування території Закарпатської області» (том IV. Розділ «Інженерне обладнання території. Санітарне очищення»), де зазначено, що «Для вирішення питання поводження з відходами в Закарпатській області необхідно в межах регіону побудувати 4 сміттєпереробні підприємства (м. Ужгород, м. Мукачево, м.Хуст, м. Рахів) продуктивністю кожного 100 тис. тон/рік з урахуванням радіусу обслуговування.

Санітарне очищення території області проводити через систему сміттесортувальних станцій, які повинні розташовуватись в промислових зонах з урахуванням СЗЗ – 100 м в кожному адміністративному районі та містах обласного підпорядкування Дані рішення мають бути взяті за основу при виконанні «Схеми санітарного очищення території Закарпатської області».

Беручи до уваги технічний стан карт полігону у с. Барвінок та ступінь їх наповнення, наразі необхідно реалізувати основні технічні заходи, щодо підготовки до рекультивації: стабілізація та планування площини, підготовка та влаштування системи дегазації з використання обробленої газової суміші як вторинного енергетичного ресурсу тощо.

Для збирання, оброблення (перероблення), знешкодження та захоронення проектного обсягу ТПВ необхідне будівництво підприємства промислової переробки твердих побутових відходів. Вилучення та повторне використання компонентів ТПВ має суттєві позитивні екологічні та економічні наслідки: скорочує обсяги відходів які мають бути знешкоджені на ділянці полігону, зменшує обсяги використання «первинної» сировини в процесі виробництва. Конкретна схема переробки визначається виходячи з морфологічного складу відходів, бажаного вихідного продукту, тощо. Процес переробки має бути автоматизованим і відбуватися в закритих модулях. Побічний продукт - газ, використовується як для опалення самого модуля, так і може бути джерелом енергопостачання.

Розвинені країни з інноваційними економічними системами активно уникають утилізації побутових відходів методом захоронення або спалювання, оскільки дані процеси нерентабельні та завдають шкоди екосистемі. Як ефективний та перспективний спосіб комерційно вигідної переробки ТПВ з мінімальними наслідками для екології довкілля наразі можна розглядати піроліз.

Даною технологією забезпечується знешкодження та знищення різних видів відходів з дотриманням високого рівня екологічної безпеки. Застосування піролізних установок поки не набуло широкого поширення в Україні. Устаткування вимагає значних первинних капіталовкладень, але дає відчутний економічний та екологічний ефект в процесі експлуатації. Дана технологія полягає в термічному розкладанні відходів у піролізному котлі без доступу кисню. В кінцевому результаті цей процес дозволяє отримати твердий вуглецевий залишок – піровуглець, і легкі сполуки - піролізний газ.

Пірогаз утилізують на спеціальних турбінах для отримання електричної енергії, а також застосовують для нагрівання гарячої води, що подається в житлові приміщення. Піровуглець зазвичай брикетують як енергоефективний матеріал або використовують як основу для водовугільного палива.

До інших ефективних напрямків реалізації піровуглецю відноситься виробництво активованого вугілля, різних видів гуми, пластмаси, барвників. Процес піролізу може протікати при різному температурному режимі: за температури не вище 800°C - низькотемпературний піроліз, та у температурному діапазоні 1200-1400°C - високотемпературний піроліз. Перевага другого способу полягає у відсутності необхідності проводити попереднє сортування сировини зі сміття, що надходить в котел, оскільки особливість його роботи допускає використання низькоякісного матеріалу. Отже, технологія піролізу дає можливість стовідсоткової переробки та повного знищення твердих побутових відходів, включно з органічними без утворення та викидів в атмосферу шкідливих летючих речовин (діоксинів, золи та інші) з отриманням теплової енергії та продуктів переробки, які затребувані на ринку.

Враховуючи невинуватено великий відсоток будівельного сміття, змету та каміння, які наразі потрапляють до полігону ТПВ, стратегія поводження з відходами в населеному пункті має передбачати їх перероблення та вторинне використання: при закладці фундаментів будівель, автодорожніх роботах, благоустрою території та в багатьох інших сферах. Відходи від зелених насаджень загального користування також не повинні потрапляти до полігону ТПВ, а мають подрібнюватись, компостуватись та використовуватись для збагачення ґрунту. Виконання даних заходів допоможе зменшити необхідні земельні ділянки для влаштування об'єктів поводження з ТПВ.

З огляду на вищенаведене, для сортування і промислового перероблення проектного обсягу ТПВ міста Ужгорода необхідна ділянка площею 5,1 га. Влаштування комплексу промислової переробки твердих побутових можливе тільки на визначеній у відповідності до законів України земельній ділянці. Згідно з матеріалами «Стратегії поводження з відходами в Закарпатській області на 15-річний період» існують плани будівництва нових сучасних полігонів у Берегівському, Виноградівському, Іршавському та Хустському районах. На даний час питання виділення земельної ділянки для розміщення об'єктів поводження з відходами Ужгородської міської територіальної громаді не вирішено. Розміщення окремих сміттесортувальних / сміттепереробних ліній можливе в промислових та комунально-складській зонах міста.

Розмір ділянки для захоронення проектних обсягів ТПВ міста Ужгорода на кінець розрахункового етапу (до 2041 року) визначаємо за таблицею 11.3 ДБН Б.2.2-12:2019. При збереженні існуючих наразі концепції та технологічного регламенту поводження з відходами. для знешкодження і захоронення ТПВ необхідна ділянка площею 39 га. В разі забезпечення до 2030 році перероблення п'ятдесяти відсотків ТПВ із загального обсягу їх утворення, як того вимагає «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року», розмір земельної ділянки під полігон для знешкодження залишкового обсягу відходів має значно зменшитись, а в разі застосуванні після сортування ТПВ технології глибокого пресування залишків відходів, термін експлуатації полігону може бути подовжено у 2-3 рази.

Вибір стратегії та відповідних ділянок для розміщення об'єктів поводження з ТПВ здійснюється на подальших стадіях розробки містобудівної документації та після виконання техніко-економічних розрахунків з урахуванням можливості приєднання об'єктів до відповідних інженерних мереж та влаштування санітарно-захисної зони 500 м. згідно з вимогами ДСП №173-96.

Для вирішенні питань поводження з безпритульними тваринами у м. Ужгороді створено стаціонарний пункт тимчасового утримання безпритульних тварин. Площа земельної ділянки 0,3 га задовольняє вимогам п.11.2.5 ДБН Б.2.2-12:2019. На даній ділянці, з дотриманням відстані в 300 м. від житлових будинків та будівель іншого призначення, функціонує стаціонарний пункт для тимчасового утримання безпритульних тварин, тимчасової ізоляції, стерилізації, вакцинації, проведення профілактичних обробок з подальшим поверненням на місце колишнього мешкання (місце відлову) або передачі під опіку. На окремій ділянці площею 0.024 га проектом пропонується розташовування термічного утилізатора з кремаційною піччю, яка має бути обладнана системою очищення димових газів. Кремація тварин може здійснюватися комунальним підприємством з дотриманням європейських стандартів безпеки для довкілля. Земельна ділянка розташовується за межами пункту тимчасового утримання тварин з дотриманням нормативних розмірів СЗЗ - 300 м.

Вивезення рідких відходів передбачається спецавтотранспортом на каналізаційні очисні споруди за існуючою схемою. Істотне зменшення об'єму рідких відходів, що підлягає вивезенню, очікується із здійсненням максимального охоплення міста мережею централізованої господарчої каналізації.

В діючому регуляторному акті «Правила благоустрою міста Ужгород» (рішення IV сесії V скликання Ужгородської міської ради від 26.12.2006 № 136) передбачено механізм впровадження сортування побутових відходів, яке має здійснюватись власниками відходів у відповідності до законодавства. Сортування та переробка сміття мають беззаперечні екологічні та економічні переваги, адже скорочується споживання сировини, ресурс якої є обмеженим, а також зменшується викид шкідливих речовин у навколишнє середовище. Впровадження схеми роздільного збору сміття, введення в експлуатацію сортувальних та переробних ліній дозволяє суттєво зменшити розміри ділянки для захоронення ТПВ. Переробка - важливий елемент економіки розвинених країн, оскільки вона дозволяє виробляти нові продукти, використовуючи набагато менше сировини та енергії. Оцінити вагомість заходів щодо запровадження системи роздільного збору ТПВ для екології довкілля, дає змогу проведення аналізу морфологічного складу загального обсягу накопичених та вивезених відходів.

Порядок проведення процесів перероблення складників ТПВ з метою подальшого використання визначається СОУ ЖКГ 03.09-17:2010, СОУ ЖКГ 03.09-18:2010 та ін.

Проектом пропонується застосування і подальший розвиток системи підземного збирання ТПВ. Це безпечний, екологічний та гігієнічний спосіб збирання та тимчасового зберігання відходів.

Основні заходи щодо розвитку та удосконалення системи санітарного очищення міста:

- розроблення та затвердження схеми санітарного очищення м. Ужгорода (після затвердження даного проекту «Внесення змін до генерального плану міста Ужгорода (завершення робіт)»);
- трансформування концепції поводження з відходами у відповідності до сучасних вимог та стандартів;
- вирішення земельного питання та виділення ділянки для влаштування об'єкту поводження з твердими побутовими відходами;
- забезпечення всіх районів міста централізованим планово-регулярним санітарним очищенням;
- проектування та будівництво підприємства промислової переробки твердих побутових відходів;
- планове виконання робіт з рекультивації ділянок полігону ТПВ з забезпеченням лабораторного контролю навколишнього атмосферного повітря;
- розвиток технології утилізації смітцевої газової суміші: її переробки, збагачення та подальшого використання;
- недопущення виникнення стихійних звалищ, а також рекультивація існуючих із застосуванням новітніх технологій (технології біоремедіації, тощо);
- розвиток дієвої системи роздільного збору ТПВ;
- впровадження і розвиток цифрових рішень у сфері поводження з твердими побутовими відходами.

Прийняття остаточних рішень у сфері управління твердими побутовими відходами щодо визначення стратегії поводження з ТПВ та схеми санітарного очищення є пріоритетом органів місцевої влади. Керуючись ст. 21 Закону України «Про відходи», питання щодо типу об'єктів поводження з відходами, розміщення їх на своїй території, ліквідація неконтрольованих та несанкціонованих звалищ, тощо, вирішуються органами місцевого самоврядування.

13. ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Згідно п. 3 ст. 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у разі відсутності плану зонування або детального плану територій, передача земельних ділянок із земель державної або комунальної власності у власність чи користування фізичними та юридичними особами для містобудівних потреб забороняється.

У зв'язку з вище викладеним, для реалізації рішень даного проекту необхідно:

- виконати детальні плани земельних ділянок житлової забудови: ділянки №15 (на вільних територіях) і ділянки №29 (території зміни цільового призначення);
- відкоригувати план червоних ліній житлових та магістральних вулиць (масштаб 1:2000);
- розробити проект встановлення межі міста та провести інвентаризацію земель міста;
- розробити схему санітарного очищення міста.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2023)	Розрахунковий строк (01.01.2041)
1	Населення	осіб	115,5	120,0
2	Територія, усього	га	3795,2	3795,2
	житлова забудова, всього	га	1461,76	1574,49
	- багатоквартирна забудова	га	283,97	399,17
	- одноквартирна забудова	га	1177,79	1175,32
	громадська забудова, всього	га	345,83	399,09
	спетериторії	га	93,49	76,16
	землі промисловості	га	213,82	194,1
	землі транспорту та зв'язку	га	262,06	253,19
	вулиці	га	519,88	539,88
	кладовища	га	20,51	14,11
	зелені насадження, всього	га	98,56	373,20
	— з них зелені насадження загального користування	га	98,56	283,54
	ліси	га	104,74	104,74
	відкриті землі (без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом)	га	427,81	0
	акваторії	га	105,00	124,5
3	Житловий фонд	тис. м ²	3215,6	4535,4
		кількість квартир	50455	67910
	Розподіл житлового фонду за видами забудови			
	- багатоквартирний	тис. м ²	2212,2	3206,3
		кількість квартир	38733	52934
	- одноквартирний	тис. м ²	1003,4	1329,1
		кількість квартир	11720	14976
	середня житлова забезпеченість населення загальною площею	м ² /людину	27,9	37,8
	Вибуття житлового фонду, всього	тис. м ²	—	1,0
4	Нове житлове будівництво, всього	тис. м ²		1320,8
		кількість квартир		17475
	- багатоквартирне	тис. м ²		994,3
		кількість квартир		14210
	- одноквартирне	тис. м ²		326,5
		кількість квартир		3265
5	Об'єкти громадського обслуговування:			
	дитячі дошкільні заклади, всього	місць	4426	5916

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2023)	Розрахунковий строк (01.01.2041)
	загальноосвітні школи, всього	місць	15507	17077
	лікарні, всього	місць	3186	3186
	поліклініки, всього	відвід. у зміну	4866	4866
	пожежні депо, всього	об'єкти	2	4
		автомобілі	8	20
6	Вулично-дорожня мережа та транспорт населеного пункту			
	Довжина вулиць і доріг, з них:	км	110,0	121,3
	– загальноміського значення	км	41,5	49,6
	– районного значення	км	68,5	71,7
	Щільність вулиць і доріг	км/км ²	2,8	3,0
	– загальноміського значення	км/км ²	1,1	1,4
	– районного значення	км/км ²	1,7	1,8
	Довжина ліній подвійного шляху автобусу	км	47,9	73,3
	Щільність мережі наземного пасажирського транспорту	км/км ²	1,3	1,9
	Загальний рівень автомобілізації	на 1 тис. осіб	351	415
	– зокрема легкового автомобільного транспорту	на 1 тис. осіб	296	345
	Кількість місць зберігання легкових автомобілів	машино-місць	9880	19684
	– відкриті автостоянки	машино-місць	5000	6276
	– боксові гаражі	машино-місць	4880	980
	– багатоповерхові гаражі (цокольний поверх)	машино-місць	—	12428
7	Інженерне обладнання:			
	Водопостачання			
	Сумарний відпуск води системою комунального водопроводу	тис. м ³ /добу	22,50	38,25
	Потужність головних споруд питного водопроводу			
	- водозаборів	тис. м ³ /добу	75,00	75,00
	- водопровідної мережі	тис. м ³ /добу	65,00	65,00
	Каналізація			
	Загальне надходження стічних вод	тис.м ³ /добу	51,10	38,25

	Показники	Одиниця виміру	Існуючий стан (01.01.2023)	Розрахунковий строк (01.01.2041)
	Сумарна потужність очисних споруд	тис. м ³ /добу	50,00	50,00
	Електропостачання			
	Сумарне споживання електроенергії	млн. кВт*годин на рік	д.в.	217,80
	Потужність джерел покриття електричних навантажень	тис. кВт	д.в.	38,21
	Теплопостачання			
	Потужність централізованих джерел тепла, усього	МВт	—	—
	Подача тепла, усього	МВт	д.в.	312,58
	Газопостачання			
	Споживання газу, усього	млн. м ³ /рік	д.в.	215,28
8	Інженерна підготовка та захист території			
	Протиповіневий захист (дамби)	км	5,3	12,1
	Берегоукріплення	км	2,0	4,0
	Набережні	км	3,4	4,3
	Протиерозійні заходи	га	-	70,0
	Дощова каналізація	км	117,2	212,2
	Насосні станції	об'єкт	1	2
	Напірні колектори дощової каналізації	км	3,0	3,8
	Очисні споруди дощової каналізації	об'єкт	—	6
	Очисні споруди дощової каналізації	об'єкт	—	6
9	Санітарне очищення території			
	Обсяги твердих побутових відходів, всього	тис. т/рік	д.в.	69,00
	Сміттєпереробні підприємства			
	– кількість / потужність загальна	тис. м ³ /рік	—	1/100,00
	Полігони			
	– кількість	одиниць	1	1
	– площа	га	9,0	39,00